

POLİTİK BİLİM KISKACINDA EŞCİNSELLİK

Aktivist Söylemin Öteki Yüzü

İnsan Cinselliği Dergisi Komisyonu

AY!K
KİTAP

POLİTİK BİLİM KISKACINDA EŞCİNSELLİK

Akivist Söylemin Öteki Yüzü

İnsan Cinselliği Dergisi Komisyonu

Aydına Yayıncılık Ltd. Şti.

Ayvansaray Mah. Hoca Çakır Cad. No: 26/1 Fatih / İstanbul

Yayınevi Sertifika No: 50129

POLİTİK EŞCİNSELLİK:

Baskıcı Aktivist Söylem Karşısında Özgürlük Mücadelesi

İnsan Cinselliği Dergisi Komisyonu

Çeviri: Ebru Sofi

ISBN: 978-605-71741-2-3?????

Birinci Baskı: Temmuz 2022, İstanbul

Tüm hakları saklıdır.

Kitapta bulunan bütün isimler, paylaşımların gizliliğini korumak üzere değiştirilmiştir. Bu kitap bilgi amaçlıdır. Profesyonel tıbbi yardım amacı taşımamaktadır. Kitabın yazarı ve yayıncısı bu kitaptaki bilgilerin kullanımından ötürü ortaya çıkabilecek doğrudan veya dolaylı herhangi bir sorumluluğu kabul etmemektedir.

Copyright©2022, Ayık Kitap

Baskı: Step Matbaacılık

Matbaa Sertifika No: 45522

İçindekiler

Yayıncı Ön Sözü.....	5
İstenmeyen Eşcinsel Çekim Duydukları İçin Terapötik Destek Alan ya da “Cinsel Yönelim Değiştirme Çabaları”na (SOCE) Girişen Kişilerin “Zarar” Görme İhtimaliyle İlgili Araştırmalar Ne Söylemekte ve Ne Söylememektedir?	7
Amerikan Psikoloji Birliğine İstenmeyen Eşcinsel Çekim Yaşayan Danışanları Tanıması Yönünde Çağrı.....	31
Tedavi Yasağı Anlaşmazlıklarının Ön Saflarından Görüşler: Peter Sprigg ve Greg Burt ile Bir Röportaj	49

Yayıncı Ön Sözü

Joseph Nicolosi, Benjamin Kaufman ve Charles Socarides tarafından kurulan Ulusal Eşcinsellik Terapi ve Araştırma Derneği'nin geleneğini sürdüren Terapötik Seçim ve Bilimsel Bütünlük İttifakı'nın resmi yayını olan İnsan Cinselliği Dergisi, özelde cinsel yönelim ve cinsel kimlik odağında genelde insan cinselliği alanında bilim dünyasına ve topluma yönelik bilgi paylaşımına adanmış bilimsel bir dergidir. Derginin birincil hedefi bu alanda düşünsel çığır açan araştırmaları paylaşmaktır.

İnsan Cinselliği Dergisi, istenmeyen eşcinsel çekim yaşayan ve/veya kendi biyolojik cinsiyeti, cinsel kimliği ve değerleri arasında çatışma yaşayan bireylere yönelik çalışmalara özellikle önem göstermektedir. Eşcinsellik konusunda söylenmeyenlerin, dile getirilmeyenlerin, baskılananların, tecrit edilenlerin ve alternatiflerin sesi olmayı amaçlayan dergi, politik ve ideolojik baskılara karşı eşcinsel çekiminden memnun olmayanlara ve konunun ilgisine esasında başka bir ihtimalin mümkün olduğunu gösteren araştırmalara ve terapötik rehberliğe bilimin ışığında öncülük ediyor.

İnsan Cinselliği Dergisi hak sahibi David Pruden onayıyla yayınlanan bu seride, derginin önde gelen kuramsal ve uygulamalı çalışmalarını siz kıymetli okuyucunun istifadesine sunmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Ayık Kitap

İstenmeyen Eşcinsel Çekim Duydukları İçin Terapötik Destek Alan ya da “Cinsel Yönelim Değiştirme Çabaları”na (SOCE) Girişen Kişilerin “Zarar” Görme İhtimaliyle İlgili Araştırmalar Ne Söylemekte ve Ne Söylememektedir?*

Philip M. Sutton, PhD

Uluslararası Terapötik Seçim Federasyonu Direktörü

* Bu dokümanın bir versiyonu 2014 Şubat’ında Core Issues Trust tarafından yayımlandı. Şuradan erişilebilir: <http://www.core-issues.org/uploads/IFTC%20Sutton%20Paper%2021%20Feb%202014.pdf>. Bu dokümanın bir versiyonu da *Linacre Quarterly* tarafından yayına kabul edilmiştir.

Öz

Geçtiğimiz yıllarda, ulusal ve uluslararası beden ve ruh sağlığı dernekleri istenmeyen eşcinsel çekim ve davranışının (EÇ ya da eşcinsellik) potansiyel zararını vurgulamıştır. 2012 ve 2013 senelerinde ABD'deki devlet yasaları ve diğer ülkelerdeki yasama organları istenmeyen eşcinsel çekim duyan yetişkinlere ve/veya çocuklara profesyonel hizmet sağlayan profesyonellerin lisansını almakla cezalandıran yasaları kabul ettiler ya da bu yasaları kabul etmeyi hâlâ düşünüyorlar. İşte bu metin de Birleşik Krallık'taki duruma bir yanıt olarak yazıldı. Bu makale, danışanına zarar vermekten kaçınan ve onun yararına çalışan (zararlı olmama/görevi suistimal ve danışana yarar) bütün beden ve ruh sağlığı profesyonellerinin evrensel etiğini inceler, mevcut *her* sorun için *her* ruh sağlığı tedavisini kullanınca doğacak zarar potansiyelini ele alır (bu zararlar belgelenmiştir) Terapötik Seçim ve Bilimsel Bütünlük (ATSCI) ve uluslararası kolu ve Uluslararası Terapötik Seçim Federasyonu (IFTC) tarafından istenmeyen EÇ'e (same-sex attraction – eşcinsel çekim) yönelik etik mesleki hizmeti teşvik etmek üzere atılan adımları, bütün yaklaşımlar için değil de istenmeyen eşcinsel çekim için mevcut psikoterapiye yönelik zarar potansiyeliyle ilgili beden ve ruh sağlığı kuruluşlarının uyarıları ile ilişkili adaletsizlik ve varsayılan ideolojik yanlılıkları beraklaştırır ve aynı zamanda bu zararı gösterecek araştırmaların -araştırmacı yazarların kendi deyişiyle- bunu yapmadığını ortaya koyar. İlgili araştırmaların yürütülmesinde ve bildirilmesinde bilimsel bütünlüğü teşvike yönelik öneriler de sunulmuştur.

Giriş

IFTC'nin dikkatini Birleşik Krallık Parlamentosunun yakın zamanda tasarı olarak sunulan Özel Üyeler Psikolojik Danışmanlar ve Psikoterapistler (Nizamname) Tasarısı no. 141120'nin (<http://www.publications.parliament.uk/pa/bills/cbill/2013-2014/0120/14120.pdf>) yönlerini yakın zamanda tartışacak; bu da demek oluyor ki 1999 tarihli Sağlık Yasasının (sağlık bakım hizmetleri ve ilişkili mesleklerdeki düzenleme) 60. Kısmını aşağıdaki şekilde değiştirmek gerekecek: “[*kayıtlı psikolojik danışmanlar, terapistler ve psikoterapistler için etik kurallar*] eşcinselleri heteroseksüel bireylere dönüştürme terapisini yasaklamayı da içine almalıdır.” *Kanun'un Şikayetler ve disiplin prosedürleri* kısmı aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir: “(2) Konseyin eşcinselleri heteroseksüel bireylere dönüştürme terapisi yasasına ilişkin kısmı ihlal ettiği fark edilen bir uygulayıcı, meslekten kalıcı olarak ihraç edilecektir.”

Bu bilgi, dikkatimizi Birleşik Krallık'ın Hristiyan Psikolojik Danışmanlar Birliği (ACC, 2014) tarafından yayımlanan bir meslek bildirisini ve bu bildirinin *The Guardian*'daki haberini (Strudwick, 13 Ocak 2014) okurken dikkatimizi çekti. Hem ACC bildirimi hem de the *Guardian* haberi, Amerikan Psikoloji Birliği'nin (APA) “Cinsel Yönelimi Değiştirme Çabaları” (SOCE) (APA, 2009) olarak adlandırdığı “onarım ya da dönüşüm terapisi” alan kişilere “zarar” verme riskinin çok fazla olduğuyla ilgili ciddi iddialar öne sürüyordu.

IFTC (www.therapeutic-choice.org/) ve IFTC'nin ebeveyn teşkilatı üyeleri, Terapötik Seçim ve Bilimsel Bütünlük İttifakı (ATCSI; www.therapeutic.com) ve benzer zihniyetteki ruhsatlı beden ve ruh sağlığı profesyonelleri bu gibi terapilere, istenmeyen eşcinsel

çekim (İEÇ) ve davranışını “değiştirme” -idare etme, azaltma ya da çözümleme- yönünde ruhsatlı meslekî bakım hizmeti olarak atıfta bulunurlar. Bu türde mesleki hizmet; eğitim rehberliği, psikolojik danışmanlık, terapi ve/veya tıbbi hizmetleri içine alabilir.

ACC, özellikle şunu beyan etmiştir: “Bizler onarım ya da dönüşüm Terapisini onaylamayız” bunun sebebi de bu terapilerin “zarar verme potansiyeli” ve “kamu sağlığı çıkarını” gözetmemizdir. *The Guardian*’da çıkan raporun yorumu şöyleydi:

ABD’li klinik psikologlar Ariel Shidlo ve Michael Schroeder tarafından yapılan araştırmalar “dönüşüm terapisinin” genellikle ruh sağlığının zayıflamasına, kişinin kendine zarar vermesine ve intihar girişimlerine sürüklediğini bulgulamıştır... bu türde tedaviler *rutin bir şekilde* kendine gitgide daha fazla zarar vermeye, intihar düşüncelerine ve intihar girişimlerine yol açmıştır (vurguları ekledim) (2).

ACC’nin beyanı ve *The Guardian* hikayesi, BK’deki dört önde gelen ruh ve beden sağlığı uzman derneğinin görüşlerini yansıtmaktadır. İngiliz Tıp Birliği (2010) Yıllık Temsilci Toplantısında şu konuda oy birliğine vardı (2010): “Eşcinselliği dönüştürme terapisi itibarsızdır ve ‘tedavi görenlere’ zarar vermektedir.” İngiliz Psikolojik Danışma ve Psikoterapi Derneği (2013) PAHO/WHO (2012) kendi konumunu bildirdiğinin altını çizer ve şöyle der: “Dönüşüm ya da onarım terapileri gibi uygulamalar, etkilenen kişilerin sağlığı ve insan haklarına ciddi bir tehdit oluşturmaktadır” (s.i).

Benzer şekilde, *Royal College of Psychiatrists* (n.d.) şunu beyan eder: “1960 ve 70’lerde yaygın görülen cinsel yönelimi değiştirmeye yönelik tedavilerin çok zararlı olduğunu tarihsel kanıtlardan biliyoruz” ve özellikle 2002 tarihli “Shidlow [sic] ve Schroeder çalışmasının bu türde bir tedavinin “muazzam zararlar” sonuçlandığını gösterdiğinden bahseder. BK Psikoterapi Konseyi (2010) “hemcins çekimini değiştirmeyi ya da azaltmayı amaçlayan terapiye” giren bir kişinin “ciddi ölçekte duygusal ve psikolojik bedel” ödeme riskiyle karşı karşıya olduğunu iddia etmiştir (s.3).

“SOCE”nin zararlı olduğuna dair bu ve daha güncel iddialar yanlıştır; hepsi bu. (Rosik, 2013a, 2013b, 2013c, 2013d, 2013e). Ulusal ruh sağlığı derneklerinin “SOCE”nin potansiyel zararına dair uyarıları bilimsellikten uzaktır, mesleki açıdan sorumsuzluk örneğidir ve yalan olmasa bile yanlıştır (3). Bu gözlemler aşağıda açıklanmıştır.

1. Önce zarar verme. Sonra da mümkün olduğu kadar yarar sağla. Zarardan sakınmak ve zararı en aza indirmek (bilerek zarar vermemek) ve hizmet alanlara yarar sağlamak bütün ruh ve beden sağlığı profesyonellerinin sunduğu etik desteğin kurucu ilkeleridir. Örnek olarak Amerikan Psikoloji Birliği’nin *Psikologların Etik İlkeleri ve Davranış Kuralları*’ndaki İlk İlke’de belirtildiği üzere (2010):

İlke A: Yararlılık ve Kötüye Kullanmamak: Psikologlar, çalıştıkları insanlara yarar sağlamak için uğraşırlar ve bu insanlara zarar vermemek için onları gözetirler. Mesleklerini icra ettikleri süre boyunca mesleki olarak etkileşim içine girdikleri insanlar ve diğer etkilenen kişilerin iyi oluşunun ve haklarının bekçisi olurlar.

2. Beden ve ruh sağlığına her yaklaşımın zararlı -ya da en azından istenmeyen- yan etkileri olabilir. Hiçbir yaklaşım, “yönlendirildiği gibi alındığında ya da kullanıldığında” dahi belli türde bir hasta ya da danışan için mutlaka işe yarayacak diye bir kural yoktur.

Lambert (2013) “büyük ölçekli psikoterapi araştırmalarının -alanın ya da belirli bozuklukların ve belirli tedavilerin sonuçların ilgili geniş özetlerle ilgili olsun olmasın- şu sonuca ulaştığını bildirir: “Her ne kadar bütün danışanlar yarar bildirmese ya da göstermese de “psikoterapinin pek çok danışan için epeyce etkili olduğu kanıtlanmıştır” (s.176). Maalesef ki “olumsuz etkiler yazını” araştırmaları aynı zamanda “psikoterapinin yardım etmeye niyetlendiklerinin bir kısmına zarar verebileceği ve verdiğine dair esaslı kanıtlar” da sunmaktadır. Bunlar arasında “tedaviye katılırken disentegre, nispeten tutarlı bir yetişkin yüzdesi (5 ile 10) ve hayret verici ölçüde yüksek bir çocuk yüzdesi (14 ila 24)

vardır” (s.192). Bu bulgular otuz yıldan fazla süredir terapötik ve bilimsel topluluklarda bildirilir (Lambert, 2013; Lambert & Ogles, 2004; Lambert & Bergin, 1994; Lambert, Bergin & Collins, 1977; Lambert, Shapiro & Bergin, 1986; Nelson, Warren, Gleave & Burlingame, 2013; Warren, Nelson, Mondragon, Baldwin & Burlingame, 2010). Rosik’in (2013c) de yazdığı üzere:

İddia edilen zararlara dair herhangi bir tartışma psikoterapinin genel anlamda sonuçlarına dair daha geniş bir bağlama yerleştirilmelidir... Sürece dahil olamama oranlarının mesleki olarak yürütülen değişim odaklı terapi (SOCE) için yetişkinler açısından %10’un ötesinde, yetişkinler açısından %20 ötesinde anlamlı olarak hesaplanması gerekecektir ki böylelikle yaklaşıma özgü zarar iddialarının temeli bulunsun.

Bu nedenle, Birleşik Krallık Hristiyan Psikolojik Danışmanlar Birliğinin (2014) aşağıda üyelik için yer alan etik ilkeleri benimsemiş olması talihsizliktir: “5.5 Üyeler, bir danışana zarar verebilecek herhangi bir davranıştan kaçınmalıdır.” Psikolojik danışmanlık esnasında “bir danışana zarar verebilecek” herhangi bir davranış sergilenmesi halinde, ACC kendi psikolojik danışmanlarından herhangi birinin danışanlara sunmaya çalıştığı hizmeti nasıl açıklayabilir? Konumları bilimsel değil, niyet okumadır zira. Rosik’in de not düştüğü (2013e) üzere:

Aklı başında klinisyenler ve ruh sağlığı derneği temsilcileri zarara dair anektodal açıklamaların bir psikolojik destek formunu yasaklama zemini teşkil etmeyeceği noktasında görüş birliğine varmalıdır. Eğer durum bu değilse, herhangi bir psikoterapi pratiği uygulayanın eylemini düzenleyici bir disiplin riskine sokar, zira araştırmalar bütün danışanların %5 ila 10 arasında zarar gördüğünü ve %50’si kadarının tedavi esnasında güvenilir bir değişim tecrübe etmediğini bildirdiğine işaret etmektedir (s.109).

3. IFTC ve ATCSI, potansiyel zararı en aza indirmek ve istenmeyen eşcinsel çekime psikoterapötik potansiyel yararını artırmak için İstenmeyen Eşcinsel Çekim ve Davranışı Tedavisi İçin Uygulama İlkeleri aracılığıyla adımlar atmıştır (NARTH,

2010) (bkz. Uygulama İlkelerinin kısa formu için metnin sonunda yer alan Ek A)

Bu Uygulama İlkeleri resmî olarak 2008’de kabul edildi ve 2010’da yayımlandı. Amaçları istenmeyen eşcinsel çekim için “değişim odaklı” profesyonel ruh sağlığı hizmetinin etik uygulamalarına kılavuzluk etmektir. Bu ilkeler, beden ve ruh sağlığı profesyonellerini -aynı zamanda konuyla ilgili amatörleri- istenmeyen eşcinsel çekime yönelik mesleki hizmet sunmaya dair herhangi bir zarardan sakınmak ve yararı artırmak noktasında eğitmek üzere yazıldı, yayımlandı ve kullanıldı. Mesela Uygulama İlkesi 5’in önerisi şöyledir: “*Tedavinin başlangıcında klinisyenler, danışanlara değişim odaklı süreçlerle ilgili ve bilgilendirilmiş onam için hem doğru hem de yeterli müdahale sonuçlarıyla bilgi sağlamak üzere teşvik edilirler.*”

Potansiyel zararlarla ilgili olarak Uygulama İlkesi 6 şöyle der: “Klinisyenlerin, istenmeyen eşcinsel çekim yaşayan danışanlara uygulandığında zarar riskini en aza indireyen psikoterapötik müdahalelere yapılan uygun psikolojik yaklaşımlardan yararlanmaya teşvik edilirler.”

Shidlo ve Schroeder’in (2002) röportaj yaptığı kişilere “dönüşüm terapisi” sağladığı bildirilen “terapistlerin” çoğu profesyonel eğitimden geçmediği ya da lisans almadığı için (aşağıdaki beşinci maddeye bakın) Uygulama İlkesi 11 bilhassa geçerlidir: “*Klinisyenler, değişim isteyen danışanlarla ilgili yazına dair bilgi ve kavrayışlarını artırma ve bu alandaki klinik çalışmalarını geliştirecek eğitim, alıştırma, süpervizyon ve danışmanlıkların peşinden gitme yönünde teşvik edilirler.*”

İstenmeyen Eşcinsel Çekim ve Davranışların Tedavisine Yönelik Uygulama İlkelerinin kısa hali şimdiye kadar Çince, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Lehçe, Rusça ve İspanyolcaya çevrilmiştir. Uzun hali de Çekçe ve İspanyolcaya çevrilmiştir. Bu çevirilere <http://www.narth.com/#!about3/c1k2y> adresinden erişilebilir.

4. “SOCE’nin güvenli ya da zararlı olup olmadığına ve kim için böyle olabileceğine dair kesin bildirimde bulunmamızı sağlayacak kesinlikte güncel bilimsel SOCE çalışması yoktur” (Amerikan Psikoloji Birliği, 2009, s.83).

Aynı dokümanda, APA daha da ileri giderek şöyle der: “Güncel araştırmaların hiçbirisi... etkililik ya da güvenliyle ilişkili sonuç çıkarmaya izin verecek metodolojik standartları karşılamamaktadır” (APA, 2009, s.2). APA benzer şekilde şunu da vurgular: “Güncel SOCE araştırmaları etkililik ya da güvenilirlikle ilgili sonuçlar vermez” (s.3). APA, bu sonuçları şimdiye kadar konuyla ilgili bütün araştırmaları inceledikten sonra sundu, bu araştırmalara Shidlo ve Schroeder’in çalışması da dahildir (2002).

5. Yazarların kendi deyişleriyle söyleyecek olursak Shidlo ve Schroeder (2002) çalışması “dönüşüm terapisindeki başarısızlık, başarı, zarar, destek yahut etik ihlal oranı ya da yaygınlığıyla ilgili bilgi vermez.” Burada tabii söz konusu terapi SOCE’dir.

Shidlo ve Schroeder şunu kabul eder: Çalışmalarını yürütme biçimleri, kendi çalışmalarındaki katılımcıların “zarar” bildirimini anlamına gelebilecek durumları kısıtlamaktadır. Yazarlar kendi araştırmalarını gayet doğru bir şekilde “danışanların geriye dönük açıklamaları temelinde... keşif çalışması” olarak tarif ederler; bu insanlara kendi terapistlerinin ne yaptığı ve onların da “12 sene önce... ortalama olarak” neyi deneyimledikleri sorulmuştur (s.250). Bu yöntemi kullanan bütün araştırmacılar gibi yazarlar da kabul ederler ki kendi terapi tecrübelerine danışanların (iddia edilen) bakış açılarıyla ilgili bildirimler, gerçekten ne yaşandığını “doğru bir şekilde yansıtmayabilir.” Shidlo ve Schroeder, danışan bildirimlerinin doğruluğunun potansiyel kısıtlılıkları, Rhodes, Hill, Thompson ve Elliott’ın (1994) “danışanlardan gelen geriye dönük verilerin” psikoterapide yıllar önce ne olduğuyla ilgili “yanlış anlamalara” maruz kaldığı yönündeki daha erken bulgular ışığında tartışır. Eski ve gerçek danışanlar kendi terapi tecrübelerine dair olaylardan anlam çıkarmaya çalıştıkça, kendi

hikayelerinin detaylarını bilmeden değiştirebilirler (Rhodes ve diğ., s. 481).

Shidlo ve Schroeder'in çalışmasının nasıl yürütüldüğü konusundaki ek sorunlar da bu çalışmadan çıkan sonuçların bilimsel güvenirliğini ve önemini aşındırmaktadır.

· Çalışmanın ilk katılımcıları aşağıdaki ilanla alınmışlardır:

Heteroseksüel ya da eski eşcinsel olmaya teşvik edildiğiniz bir psikolojik danışmanlık ya da terapi aldınız mı? Ulusal Lezbiyen ve Eşcinsel Sağlığı Birliği sizden bunu duymak istiyor. Bu kurum "Homofobik Terapiler: Zararı Belgelemek" adlı bir proje (Shidlo&Schroeder, 2002. EK A) için araştırma yürütüyor. Bu katılım ilanı nesnel, bilimsel araştırmadan ziyade ideolojiye dayalı araştırmanın bir örneğidir.

- Mülakat yapılan kişilerin iddiaları *haricinde* aşağıda yer alanların bir kanıtı *yoktur*.
- "Dönüşüm terapisine" (SOCE) *gerçekten katılmışlardır*.
- Ugradıklarını iddia ettikleri zararları *gerçekten yaşamışlardır*.
- "Dönüşüm terapisi" (SOCE) deneyimlerinden önce herhangi bir gerçek zarar görmemişlerdir.
- Herhangi bir gerçek zarar, "terapi" dışında bir deneyimin sonucu olmaktan ziyade "SOCE" seanslarının *sonucunda, esnasında ya da sonrasında* meydana gelmiştir.
- Eski danışan olduğu varsayılanlarca bildirilen "terapistlerin" yaklaşık üçte ikisi "lisanslı ruh sağlığı uygulayıcıları" iken, "terapistlerin" üçte biri "lisanssız danışmanlar"dır ve aralarında "akran danışmanlar, dini danışmanlar ve lisanssız danışmanlar" vardır. Shidlo ve Schroeder hangi türde "zararın" hangi türdeki terapistle ilişkili olduğunu ise açıklığa kavuşturamadı. Bu çalışma eğer katılımcılar zarar gördüyse bunun "dönüşüm terapisi" veren lisanslı ruh sağlığı profesyonelleri ya da amatör bakım verenlerin eylemlerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığını göstermez, tasarlanma ve uygulanma şekli bakımından zaten gösteremez.

- İroniktir ki bu çalışmanın raporuna dair dikkatli bir okuma -SOCE danışanları tarafından deneyimlendiği üzere zararı belgelemek niyetinde olan- tersi sonucu da göstermiştir. Özellikle sonuçlar şuna işaret etmektedir ki önceden de var olan intihara meyil en azından SOCE deneyimiyle biraz idare edilir olmuş, artmamıştır (Whitehead, 2010, s.161-165).
- Böyle bir profesyonel destek almanın zararını ortaya çıkarmaya niyetlenen ve geçtiğimiz iki yılda yayımlanan pek çok çalışma da Shidlo ve Schroeder'in çalışmasının muzdarip olduğu metodolojik zorluklardan muzdariptir ve zararlılık iddialarını desteklemeye yönelik daha iyi kanıtlar üretmemiştir (Rosik, 2014).

6. Beden ve ruh sağlığı profesyonelleriyle onların hastaları ve danışanları, Shidlo ve Schroeder'in (2002) çalışmasının sunduğu türde "kanıtların" onların herhangi bir başka durum için istenen tedaviyi almaktan alıkoymasına izin vermeyecektir.

Yararlı bir tıbbi ya da ruh sağlığı ürün ya da hizmeti tecrübe eden birinin bu hizmet ya da ürünün Shidlo ve Schroeder'in (2002) çalışmasından gelen bilgi temelinde onlara yasaklanması halinde ne hissedeceğini bir düşünün. Aksi halde bu ürün/hizmetten memnun kalan kişilerin de devam etme şansı suya düşecek -tabii başlamaya istekli yeni tüketicilerin de- bunun da sebebi bu ürün ve hizmetlerle ilgili açık bir delil sunmayan zararlı yan etki şikâyetleri olacaktır. Şikâyet edenler bu ürünleri ya da tedaviyi gerçekten aldıklarını ya da onları yönlendirildikleri gibi kullanmış olduklarını ispat etmek durumunda kalmayacaklardı. Şikâyet edenler, iddia ettikleri yan etkileri gerçekten deneyimlediklerini ya da bu yan etkilerin tedavilerinden önce gerçekten var olduğunu kanıtlamak zorunda da kalmayacaklardı. Yahut bakım verenlerin bir kısmının mesleki olarak lisanslı olduklarını fakat üçte bir kadar bir kısmının da olmadığını kabul ederken ürünü ya da hizmeti kimden aldıklarını da kanıtlamak durumunda kalmayacaklardı.

Pek çok insan böylesi minimal “kanıtlar” temelinde en sevdikleri ağır kesici ya da tıbbi tedavinin tedavülden kaldırılmasını kabul etmeyecektir. Ortalama 12 sene önce yaşandığı iddia edilenler temelinde geriye dönük (anektodal) raporlar, diğerlerini birileri tarafından yararlı bulunmuş olan hizmeti almaktan alıkoymaya yeterli olmaz ya da bu hizmeti almalarını kesecek kadar kabul edilebilir bir “kanıt” standardı değildir. SOCE’nin zararlarıyla ilgili herhangi bir iddianın gerçekliğini kabul etme noktasında çok çevik davranan çeşitli meslek örgütleri, eşcinsel çekim ve davranışında istenen değişimleri belgeleyen mesleki raporların bir asırdan fazladır geçerli olduğunu reddederken de çok çeviktir (APA, 2009; NARTH, 2009; Phelan, 2014).

Bir kural olarak IFTC, ATCSI ve müttefik ruh sağlığı profesyonelleri eşcinsel çekimi ve davranışlarını “iyileştirmeye” *çabalamazlar*. Daha ziyade cinsel yönelimde değişimin doğası itibariyle tipik şekilde kategorik olmadığı konusunda görüş birliği içindeyizdir ve danışanların kişisel olarak anlamlı ve tatmin edici bir spektrum üzerinde değişiklik tecrübe edebildiğini de gözlemledik (NARTH, 2012). SOCE’nin yararlı olduğu ya da olabileceği konusunda mutabık değilken, APA (2009) bile “cinsel yönelim kimliği çeşitliliğiyle ilgili son araştırmalar cinsel davranış, cinsel çekim ve cinsel yönelim kimliğinin pek çok farklı şekilde etiketlendiğini ve ifade edildiğini -bu yollardan bazılarının akışkanlık olduğunu- gösterdiğini” kabul eder (s.14, s.2 gibi). Cinsellik, cinsel yönelim, cinsel yönelim kimliği ve ilişkilerde akışkanlık -profesyonel destek olmadan- bilhassa ergenler (s.76) ve kadınlar (s.63 Diamond 2009) açısından doğru görünmektedir ve erkeklerin de bu durumu yaşayabildiği belgelenmiştir (Laumann ve diğ., 1994).

7. Bazı danışanların “kendi kaderini tayin hakkı” ihlal edilmekte ve SOCE gibi bir hizmeti kendi isteğiyle arayan kişilere istenmeyen eşcinsel çekim için profesyonel desteği bırakın ya-saklamayı önermemek bile zarara kapı aralamaktadır.

Etik ve yararlı uygulamanın temellerinden biri de danışanların ve hastaların “kendi kaderini tayin hakkına” saygıdır. İnsan Hak-

ları ve APA'nın Onura Saygı'nın E İlkesinin belirttiği üzere: "Psikologlar, bütün insanların onur ve değerine, bireylerin özel hayat, gizlilik ve *kendi kaderini tayin hakkına* saygı duyarlar" (italikler benden). Elbette bu durum eşcinsel çekim ve davranışlarını idare etmeyi ya da çözümlemeyi seçen kişilerin haklarını da kapsamalıdır.

Ayrıca, bu tarz bir bakım almak isteyenler için bu bakımı vermeyi gözden kaçırmak suretiyle bazı insanların başına önemli zararlar gelmesi potansiyeli de açığa çıkmaktadır. Eşcinsel davranışlara girmekle birlikte ortaya çıkan önemli tıbbi ve ruh sağlığı riskleri vardır (CDC, 2014; NARTH, 2009, APA İddiasına III. Yanıt: Eşcinsel Nüfusta Genel Nüfusta Olduğundan Daha Büyük Bir Patoloji Yok, s. 53-87; Whitehead, 2010).

Anekdotlar ve ilişkisel çalışmalar, cinsel istismarın ve diğer duygusal açıdan travmatik olayların cinsel azınlık çekimleri ve davranışlarına sahip kişilerin çocukluklarında heteroseksüellere göre daha yaygın olduğunu açıkça ortaya koymaktadır (Austin ve diğ., 2008; Corliss, Cochran & Mays, 2002; Friedman ve diğ., 2011; Lehavot, Molina & Simoni, 2012; Stoddard, Dibble & Fineman, 2009; Steed & Templer, 2010; Tomeo, Templer, Anderson & Kotler, 2001; Wells, Magnus, McGee & Beautrais, 2011). Özellikle cinsel istismarın bazı insanlar için eşcinsel çekimleri ve davranışı (Fields, Malebranche & Feist- Price, 2008; Walker, Archer & Davies, 2005) gibi cinsiyet uyumsuzluğu (Alanko ve diğ., 2008; Roberts, Glymour & Koenen, 2013) gelişimini öncelediği de ortaya konulmuştur.

Travmatik çocukluk olayları ve istenmeyen eşcinsel çekim gelişimi ve davranışı arasındaki herhangi bir nedensel bağlantının kapsamını açıklığa kavuşturmak için daha ileri araştırmalara ihtiyaç duyulurken, bunların bir arada geliştiği de yadsınamaz bir gerçektir. Mesleki şefkat, istenmeyen eşcinsel çekim davranışlarını -ve bunları motive edebilecek temel his ve tecrübeleri de yönetmek ve çözümlemeye çalışmak isteyenlere yardım etmeyi garantilemektedir.

8. Daha ileri giderek şunu söyleyebiliriz: Ulusal ve uluslararası beden ve ruh sağlığı birliklerinin, istenmeyen eşcinsel çekimle ilgili terapi seçimi meselesiyle bilimsel bir bütünlük eşliğinde, sorumluluk sahibi bir tavır içinde ilgilenmesi kaçınılmazdır.

Profesyonel “SOCE”nin bu yardımı alanlara “zarar verme potansiyeli olduğu”na dair sürekli uyarılar genel kamuyu yanlış yönlendirmekte ve onlara hizmet etmemektedir. Amerikan Psikoloji Birliği, Dünya Tıp Birliği ve daha da yenilerde BK’de Hristiyan Psikolojik Danışmanlar Birliği gibi kuruluşlar esasında bir zarar *potansiyeli* olduğu yönünde -yanlış biçimde- uyarı yapıp da bu uyarıyı (1) kişisel ve kişilerarası endişeleri gidermeye uğraşan *bütün* ruh sağlığı hizmetlerinin bu riske sahip olduğunu ve (2) bilimin, profesyonel “SOCE” için risk derecesinin diğer bütün psikoterapi biçimlerinden daha yüksek, onlarla aynı ya da onlardan az olup olmadığını henüz ortaya koymadığını açığa kavuşturarak değerlendirmedikleri vakit esasında kamuyu kandırmış oluyorlar.

Genel olarak, Shidlo ve Schroeder’in (2002) daha “*tamamlayıcı araştırmalara ihtiyaç duyulduğu*” düşüncesiyle aynı fikirdeyiz. Böyle araştırmalar ideal bir şekilde “*cinsel yönelimi dönüştüren terapistlerle yapılan görüşmeleri ve bağımsız üçüncü taraf gözlemcilerin yaptığı psikoterapi seanslarının analizini kapsayacaktır.*” Böyle açık, güvenilir ve geçerli bilimsel kanıtların yokluğunda, Amerikan Psikoloji Birliği, BK Hristiyan Psikolojik Danışmanlar Birliği ve çeşitli devlet ve ulusal yönetim mevzuatı hatta *The Guardian* gibi profesyonel medya kuruluşlarının, ruh sağlığı profesyonellerini istenmeyen eşcinsel çekim ve davranışı yaşayan kişilere bilimsel ya da mesleki değil de ideolojik zeminde eğitsel rehberlik, psikolojik danışmanlık ve terapötik destek sunmasını önlemek üzere çalıştığı sonucundan kaçınmak zor olacaktır. İstemedikleri bir eşcinsel çekim ve davranışı yaşayan kişiler bu his ve eylemleri -eğer yapmak istedikleri buysa- değiştirmeye (yönetmek, azaltmak yahut çözümlemeye) çalışmak üzere profesyonel destek alma hakkına sahiptir.

Kaynakça

- Alanko, K., Santtila, P., Sato, B., Jem, P., Johansson, A., et al. (2011). Testing causal models of the relationship between childhood gender atypical behavior and parent-child relationship. *British Journal of Developmental Psychology*, 29, 214–233. doi: 10.1348/2044-835X.002004
- American Psychological Association. (2010). Ethical principles of psychologists and code of conduct. Washington, DC: Author. Retrieved from <http://apa.org/ethics/code/index.aspx>
- American Psychological Association, Task Force on Appropriate Therapeutic Responses to Sexual Orientation. (2009). *Report of the APA task force on appropriate therapeutic responses to sexual orientation*. Washington, DC: American Psychological Association. Retrieved from <http://www.apa.org/pi/lgbt/resources/therapeuticresponse.pdf>
- Association of Christian Counselors. (2014). An ACC statement to its members January 2014. Retrieved from <http://www.acc-uk.org/pdfs/ACC%20statement%20to%20its%20members%20January%202014.pdf>.
- Austin, S. B., Jun, H., Jackson, B., Spiegelman, D., Rich-Edwards, J., Corliss, H. L., & Wright, R. J. (2008). Disparities in child abuse victimization in lesbian, bisexual, heterosexual women in the Nurses' Health Study II. *Journal of Women's Health*, 17, 597–606. doi: 10.1089/jwh.2007.0450
- British Association for Counselling and Psychotherapy (2013). Ethical framework for good practice in counselling & psychotherapy. Retrieved from http://www.itsgoodtotalk.org.uk/assets/docs/BACP-Ethical-Framework-for-Good-Practice-in-Counselling-andPsychotherapy_1360076878.pdf
- British Medical Association. (2010). Policy group: Annual representative meeting, 2010. Retrieved from <http://web2.bma.org.uk/bmapolicies.nsf/searchresults?OpenForm&Q=conversion+therapy~8~50~Y>
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC), National Center for HIV/AIDS, Viral Hepatitis, STD, and TB Prevention, Division of STD Prevention. (January, 2014). Sexually transmitted disease surveillance 2012. Retrieved from <http://www.cdc.gov/std/stats12/Surv2012.pdf>
- Corliss, H. I., Cochran, S. D., & Mays, V. M. (2002). Reports of parental maltreatment during childhood in a United States population-based survey of homosexual, bisexual, and heterosexual adults. *Child Abuse & Neglect*, 26, 1165–1178.
- Friedman, M. S., Marshal, M. P., Guadamuz, T. E., Wei, C., Wong, C. F., Sa-cwyc, E. M., & Stall, R. (2011). A meta-analysis of disparities in childhood sexual abuse, parental physical abuse, and peer victimization among sexual minority and sexual nonminority individuals. *American Journal of Public Health*, 101, 1481–1494. doi: 10.2105/AJPH.2009.190009

Diamond, L. M. (2009). *Sexual Fluidity: Understanding women's love and desire*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Fields, S. D., Malebranche, D., & Feist-Price, S. (2008). Childhood sexual abuse in black men who have sex with men: Results from three qualitative studies. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 14, 385–390. doi: 10.1037/1099-9809.14.4.385

Hansen, N. B., Lambert, M. J., & Forman, E. M. (2002). The psychotherapy dose-response effect and its implications for treatment delivery services. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 9, 329–343. doi:10.1093/clipsy.9.3.329

International Federation for Therapeutic Choice (IFTC, 2011). Intolerance and discrimination against medical and mental health professionals, researchers, and educators threaten the freedoms of the professionals and those whom they serve. *Journal of Human Sexuality*, Volume 4, 136–140 (November, 2012). Retrieved from <http://www.scribd.com/doc/174191760/Journal-of-Human-Sexuality-Vol-IV>

International Federation for Therapeutic Choice (IFTC, 2012). Legally sanctioned intolerance and discrimination threatens the freedom of medical and mental health professionals and researchers to provide—and potential patients or clients to receive—freely sought education, guidance, therapy and other professional care. *Journal of Human Sexuality*, 5, 112–119 (December, 2013). Retrieved from <http://www.narth.com/#!/iftc-reports/c1qbu>

International Federation for Therapeutic Choice (IFTC, 2013). Legally sanctioned intolerance and discrimination threatens the freedom of medical and mental health professionals and researchers to provide—and potential patients or clients to receive—freely sought education, guidance, therapy and other professional care. Retrieved from <http://www.narth.com/#!/iftc-reports/c1qbu>

Jones, S. L., Rosik, C. H., Williams, R. N., & Byrd, A. D. (2010). A scientific, conceptual, and ethical critique of the Report of the APA Task Force on Sexual Orientation. *The General Psychologist*, 45(2), 7–18. Retrieved from <http://www.apa.org/divisions/div1/news/fall2010/Fall%202010%20TGP.pdf>

Lahavot, K., Molina, Y., & Simoni, J. M. (2012). Childhood trauma, adult sexual assault, and adult gender expression among lesbian and bisexual women. *Sex Roles*, 67, 272–284. doi: 10.1007/s11199-012-0171-1

Lambert, M. (2013). The efficacy and effectiveness of psychotherapy. In Michael J. Lambert (Ed.), *Bergin and Garfield's handbook of psychotherapy and behavior change* (6th edition), pp. 169–218. Hoboken, NJ: Wiley.

Lambert, M. J., & Bergin, A. E., (1994). The effectiveness of psychotherapy. In S. L. Garfield & A. E. Bergin (Eds.), *Handbook of psychotherapy and behavior change* (4th edition, pp. 143–189). New York, NY: Wiley.

Lambert, M. J., Bergin, A. E., & Collins, J. L. (1977). Therapist induced deterioration in psychotherapy patients. In A. S. Gurman & A. M. Razin (Eds.), *Effective psychotherapy: A handbook of research* (pp. 452–481). New York: Pergamon Press.

Lambert, M. J., & Ogles, B. M. (2004). *The efficacy and effectiveness of psychotherapy*. New York, NY: Wiley.

Lambert, M. J., Shapiro, D. A., & Bergin, A. E., (1986). The effectiveness of psychotherapy. In S. L. Garfield & A. E. Bergin (Eds.), *Handbook of psychotherapy and behavior change* (3rd edition, pp. 157–211). New York, NY: Wiley.

Laumann, E. O., Gagnon, J. H., Michael, R. T., & Michaels, S. (1994). *The social organization of sexuality*. Chicago: University of Chicago Press.

National Association for Research and Therapy of Homosexuality (NARTH) Scientific Advisory Committee. (2009). What research shows: NARTH's response to the American Psychological Association's (APA) claims on homosexuality. *Journal of Human Sexuality*, 1, 1–128. Retrieved from <http://www.scribd.com/doc/115507777/Journal-of-Human-Sexuality-Vol-1>; Summary of Journal of Human Sexuality Volume 1 retrieved from <http://www.scribd.com/doc/125145105/Summary-of-Journal-of-Human-Sexuality-Volume-1>

National Association for Research and Therapy of Homosexuality (NARTH), Task Force on Practice Guidelines for the Treatment of Unwanted Same-Sex Attractions and Behavior. (2010). Practice guidelines for the treatment of unwanted same-sex attractions and behavior. *Journal of Human Sexuality*, 2, 5–65. Retrieved from <http://www.scribd.com/doc/115506183/Journal-of-Human-Sexuality-Vol-2>. The Practice Guidelines themselves may also be retrieved from <http://www.scribd.com/doc/115508811/NARTH-Practice-Guidelines>

National Association for Research and Therapy of Homosexuality. (2012). NARTH statement on sexual orientation change. Approved by the NARTH board of directors on January 25, 2012. Retrieved from: <http://www.narth.com/2012/01/narth-statement-on-sexual-orientation-change/%29#!about1/c1wab>

Nelson, P. L., Warren, J. S., Gleave, R. L., & Burlingame, G. M. (2013). Youth psychotherapy change trajectories and early warning system accuracy in a managed care setting. *Journal of Clinical Psychology*, 69, 880–895. doi: 10.1002/jclp.21963

Pan American Health Organization. (17 May 2012). “Cures” for an illness that does not exist. Retrieved from http://www.paho.org/hq/index.php?option=com_content&view=article&id=6803&Itemid=1926&lang=en

- Phelan, J. E. (2014). *Successful outcomes of sexual orientation change efforts (SOCE): An annotated bibliography*. Charleston, SC: Practical Application Publications (Phelan Consultants LLC)
- Rhodes, R. H., Hill, C. E., Thompson, B. J., & Elliott, R. (1994). Client retrospective recall of resolved and unresolved misunderstanding of events. *Journal of Counseling Psychology*, 41, 473–483.
- Roberts, A. L., Glymour, M. M., & Koenen, K. C. (2013). Does maltreatment in childhood affect sexual orientation in adulthood? *Archives of Sexual Behavior*, 42, 161–171. doi: 10.1007/s10508-012-0021-9
- Rosik, C. H. (2012). Did the American Psychological Association's report on appropriate therapeutic responses to sexual orientation apply its research standards consistently? A preliminary examination. *Journal of Human Sexuality*, 4, 70–85. Retrieved from <http://www.scribd.com/doc/174191760/Journal-of-Human-Sexuality-Vol-IV>
- Rosik, C. H. (2013a). Countering a one-sided representation of science: NARTH provides the “rest of the story” for legal efforts to challenge anti-sexual orientation change efforts (SOCE) legislation. *Journal of Human Sexuality*, 5, 120–164.
- Rosik, C. H. (2013b). Fact-checking California Senate Bill 1172. *Journal of Human Sexuality*, 5, 94–102. Retrieved from <http://www.narth.com/#!/narth-analysis-of-soce-ban/c1q8f>
- Rosik, C. H. (2013c). NARTH response to the WMA statement on natural variations of human sexuality (December 23, 2013). Retrieved from <http://www.narth.com/#!/world-medical-association---narth/c4c6>
- Rosik, C. H. (2013d). California Senate Bill 1172: A scientific and legislative travesty-A look at the bill's misuse of science. *Journal of Human Sexuality*, 5, 83–93. Retrieved from <http://www.narth.com/#!/narth-analysis-of-soce-ban/c1q8f>
- Rosik, C. H. (2013e). The (complete) lack of a scientific basis for banning sexualorientation change efforts (SOCE) with minors. *Journal of Human Sexuality*, 5, 103–111. Retrieved from <http://www.narth.com/#!/narth-analysis-of-soce-ban/c1q8f>
- Rosik, C. H. (2014). The reincarnation of Shidlo and Shroeder (2002): New studies introduce anti-SOCE advocacy research to the next generation. *Journal of Human Sexuality*, 6, in press. Retrieved from <http://www.narth.com/#!/reincarnation-of-shidlo-/c1tch>
- Royal College of Psychiatrists (n.d.), Psychiatry and LGB people: Psychotherapy and reparative therapy for LGB people. Retrieved from www.rcpsych.ac.uk/rollofhonour/specialinterestgroups/gaylesbian/submissiontothecofe/psychiatryandlgbpeople.aspx

- Shidlo, A., & Schroeder, M. (2002). Changing sexual orientation: A consumer's report. *Professional Psychology: Research and Practice*, 33(3), 249–259. Retrieved from http://antigayfactcheck.files.wordpress.com/2012/10/changing_so_consumers_report_ashidlo_pprp_2002_249-259.pdf
- Steed, J. J., & Templer, D. I. (2010). Gay men and lesbian women with molestation history: Impact on sexual orientation and experience of pleasure. *The Open Psychological Journal*, 3, 36–41. doi: 10.2174/1874350101003010036
- Stoddard, J. P., Dibble, S. I., & Fineman, N. (2009). Sexual and physical abuse: A comparison between lesbians and their heterosexual sisters. *Journal of Homosexuality*, 56, 407–420. doi: 10.1080/00918360902821395
- Strudwick, P. (2014). Christian counsellors ban therapy aimed at 'converting' gay patients. *The Guardian*, Monday, 13 January 2014. Retrieved from: <http://www.theguardian.com/world/2014/jan/13/christian-therapists-stop-conversion-therapy-turn-gay-patients-straight>
- Tomeo, M. E., Templer, D. L., Anderson, S., & Kotler, D. (2001). Comparative data of childhood and adolescent molestation in heterosexual and homosexual persons. *Archives of Sexual Behavior*, 30, 535–541.
- UK Council for Psychotherapy. (2010). UKCP's ethical principles and codes of professional conduct: Guidance on the practice of psychological therapies that pathologise and/or seek to eliminate or reduce same sex attraction. Retrieved from <http://www.psychotherapy.org.uk/66/standards/>
- United Kingdom Parliament. Counsellors and Psychotherapists (Regulation) Bill. Retrieved on 15 Jan 2014 from: <http://www.publications.parliament.uk/pa/bills/cbill/2013-2014/0120/14120.pdf>
- Walker, J., Archer, J., & Davies, M. (2005). Effects of rape on men: A descriptive analysis. *Archives of Sexual Behavior*, 14, 69–80. doi: 10.1007/s10508-005-1001-0
- Warren, J. S., Nelson, P. L., Mondragon, S. A., Baldwin, S. A., & Burlingame, G. M. (2010). Youth psychotherapy change trajectories and outcomes in usual care: Community mental health versus managed care settings. *Journal of Counseling and Clinical Psychology*, 78(2), 144–155. doi: 10.1037/a0018544
- Wells, J. E., McGee, M. A., & Beautrais, A. L. (2011). Multiple aspects of sexual orientation: Prevalence and sociodemographic correlates in a New Zealand National Survey. *Archives of Sexual Behavior*, 40, 155–168. doi: 10.1007/s10508-010-9636-x
- Whitehead, N. E. (2010). Homosexuality and co-morbidities: Research and therapeutic implications. *Journal of Human Sexuality*, 2, 124–175. Retrieved from <http://www.scribd.com/doc/115506183/Journal-of-Human-Sexuality-Vol-2>

İstenmeyen Eşcinsel Çekim ve Davranışların Tedavisi İçin Uygulama İlkeleri

Aralık 2008’de, yıllık strateji planlama toplantısında, Ulusal Eşcinsellik Araştırma ve Terapi Birliği (NARTH)nin yönetim kurulu aşağıda yer alan İstenmeyen Eşcinsel Çekim ve Davranışların Tedavisi için Uygulama İlkelerini resmen kabul etti. Amaçları, istenmeyen hemcins (eşcinsel) çekimi ve davranışı (EÇ) değiştirmek isteyen danışanların hakkını olumlayan ruh sağlığı profesyonellerini eğitmek ve onlara rehberlik etmektir; böylelikle profesyonel türde bir destek arayanlara yetkin, etik ve etkin bir rehberlik ve hizmet sunabileceklerdir.

Uygulama İlkelerinin hedefleri iki katmanlıdır: (1) olumlu sonuçları en yüksek düzeye çıkaran ve istenmeyen çekim ve davranışları için değişim odaklı müdahaleler arayan danışanların zarar görme potansiyelini azaltan mesleki pratikleri artırmak ve (2) değişim odaklı müdahaleye ve bu müdahaleyi isteyenlere dair stereotipleri ya da yanlış nitelendirmeleri düzelten bilgiler sunmak. Bu ilkeler, hemcinslerine çekim duyan ve eşcinsel işleyişlerini azaltmak ve/veya heteroseksüel işleyişlerini artırmak isteyen danışanlara rehberlik edebilecek ve terapi verebilecek en yeni tekniklerin yansımasıdır.

NARTH'ın Eşcinsel Çekim ve Davranışların Tedavisine Yönelik Uygulama İlkeleri

Değişim Arayan Danışanlara Yönelik Tavırlar

- 1. İlke:** *Klinisyenler, eşcinsel çekimlerinin sebeplerini anlama noktasındaki karmaşıklık ve kısıtlılıkları iyice kavramaya teşvik edilirler.*
- 2. İlke:** *Klinisyenler; eşcinsellikle ilgili değer, tutum ve bilgilerin istenmeyen eşcinsel çekim ve davranışları gösteren danışanlara dair değerlendirme ve müdahaleleri nasıl etkilediğini kavramaya teşvik edilirler.*
- 3. İlke:** *Klinisyenler, danışanların dini inanç değerine saygı duymaya ve değişim odaklı yönelim isteme motivasyonlarıyla ilgili ayrımcı varsayımlarda bulunmaktan kaçınmak yönünde teşvik edilirler.*
- 4. İlke:** *Klinisyenler, istenmeyen eşcinsel çekim ve davranışları sürdürenler de dahil olmak üzere bütün danışanlarının onuruna ve kendi kaderini tayin hakkına saygı duymaya teşvik edilirler.*

Tedaviye Yönelik

- 5. İlke:** *Tedavinin başlangıcında, klinisyenler danışanlara değişim odaklı süreçler ve müdahale sonuçlarıyla ilgili hem doğru hem de bilgilendirilmiş onam için yeterli bilgiyi vermeye teşvik edilirler.*
- 6. İlke:** *Klinisyenler, istenmeyen eşcinsel çekim duyan danışanlara uygulandığında zarar riskini en aza indiren psikoterapötik müdahalelere yönelik uygun psikolojik yaklaşımlardan yararlanmaya teşvik edilirler.*
- 7. İlke:** *Klinisyenler, genellikle eşcinsel çekime eşlik eden ruhsal ve davranışsal durumlarla ilgili bilgi sahibi olmaya ve danışanların bu konuları yönetmesi için ilgili tedavi hizmetleri sunmaya ya da onları buraya yönlendirmeye teşvik edilirler.*

8. İlke: *Klinisyenler, istenmeyen eşcinsel çekim yaşayan danışanların karşılaşacağı kültürel, dinî ve ailevi baskıların zorluğunu göz önünde bulundurmaya ve anlamaya teşvik edilirler.*
9. İlke: *Klinisyenler, eşcinsel çekim duyan gençler için mevcut hususi zorluk ve riskleri iyice tanımaya teşvik edilirler.*

Eğitim

10. İlke: *Klinisyenler, değişim isteğindeki danışanları destekleyebilecek ilgili beden ve ruh sağlığı, manevi ve dinî kaynaklarla aşına hale gelmek için makul çaba sarf etmeye teşvik edilir.*
11. İlke: *Klinisyenler, değişim isteyen danışanlarla ilişkili yazına dair bilgi ve anlayışlarını artırmaya ve bu alandaki klinik çalışmalarını geliştirecek süregiden eğitim, alıştırma, süpervizyon ve danışmanlıkları takip etmeye teşvik edilirler.*

Bütün meslek kılavuzları gibi yukarıda yer alan Uygulama İlkeleri de psikoterapinin kabul edilen ilkelerinin yerini almak için değil onları tamamlamak için yazılmıştır. *Kılavuz'u* oluşturan bu ilkeler, heyecan katar ve mesleğin süregiden, sistematik gelişimini kolaylaştırmayı ve klinisyenlerin yüksek düzeyde bir mesleki uygulama yapmasını temin etmeye yardımcı olmayı amaçlar. Uygulama İlkelerinin her birini destekleyen klinik ve bilimsel araştırmalar NARTH'ın Journal of Human Sexuality'sinin ikinci cildinde detaylı şekilde açıklanmıştır. JHS'nin ikinci cildinin kopyası <http://www.scribd.com/doc/115506183/Journal-of-Human-Sexuality-Vol-2> adresinden, Uygulama İlkelerinin tamamı ise <http://scribd.com/doc/115508811/NARTH-Practice-Guidelines> adresinden edinilebilir. Uygulama İlkelerinin kısa hali (açıklama olmaksızın yalnızca İlkeler) şimdiye kadar Çince, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Lehçe, Rusça ve İspanyolcaya çevrilmiştir. Bu çevirilere de <http://www.narth.com/#!/about3/c1k2y> adresinden ulaşılabilir.

Amerikan Psikoloji Birliğine İstenmeyen Eşcinsel Çekim Yaşayan Danışanları Tanıması Yönünde Çağrı

Joseph Nicolosi*

* Joseph Nicolosi, PhD, Thomas Aquinas Psikoloji Kliniği, Encino, CA. Bu makaleye verilecek karşılıklar şu adrese gönderilmelidir: Dr. Joseph Nicolosi, jntherrapy@yahoo.com

Öz

Her ne kadar APA farklı cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerinden kişileri desteklemek üzere çaba gösterse de gey kimliğini sahiplenmek istemeyen eşcinselleri savunmayı ihmal etmiştir. Bu makale, istenmeyen eşcinsel çekimleri azaltma ve heteroseksüel potansiyelini keşfetme ihtimalini ele almakta ve bireyin böyle bir değişimi isteme hakkını destekleyen psikoterapistlerin görüşlerini tanıtmaktadır. Bu savunucular arasında APA'nın eski başkanları Nicholas Cummings ve Robert Perloff vardır. Diğer klinisyenler, yeniden cinsel yönelim terapisi için destekleyici kanıtlar sunan ve akran incelemesinden geçmiş veriler yayımlamıştır.

Amerikan Psikoloji Birliğine İstenmeyen Eşcinsel Çekim Yaşayan Danışanları Tanıması Yönünde Çağrı

Psikoloji bilimi ne liberaller ne muhafazakarların politik doğruculuk standardına göre hiza alamaz. Psikoloji bilimini hafife almayalım. Daha ziyade, bilimimizin kamusal politikaları daha iyi şekillendirmesine yarayacak yöntemleri tam ve doğru şekilde açıklaması için durmaksızın gayret edelim.

—APA Eski Başkanı Gerald Koocher (2006, s. 5)

Son yıllarda, Amerikan Psikoloji Birliği (APA) çeşitli cinsel yönelimler ve gey, lezbiyen, biseksüel ve transeksüel bireyler de dahil farklı cinsiyet kimliklerine mensup kişileri savunmacı bir tavırla onaylamaktadır. Fakat bir diğer cinsel azınlık için yani eşcinsel kimliği olsun istemeyen eşcinsel yönelimli bireyler sürekli olarak ihmal edilmiştir. Bu erkek ve kadınlar kendi eşcinsel çekimleriyle farklı şekilde baş etmeyi seçmişlerdir; eşcinsel kimliği benimsememekte fakat heteroseksüel potansiyellerini geliştirip kendileri için derin bir tatminsizlik ve benliğe uyumsuz erotik yanıtlar üreten şeyi azaltmaya uğraşmaktadırlar.

Değişim İhtimali

APA şöyle bir beyanda bulunuyor: “Bu zamana kadar cinsel yönelimi değiştirmeye yönelik terapinin (bazen onarım ya da dönüşüm terapisi olarak adlandırılır) güvenli ya da etkili olduğunu

gösterebilecek kadar bilimsel araştırma yapılmamıştır” (APA, 2008b). Fakat yayımlanan literatürün genişliği bazı insanların eşcinsel yönelimlerini kendilerini tatmin edici heteroseksüel hayatlar yaşamasını kolaylaştıracak şekilde değiştirebileceğini göstermektedir (Phelan, Whitehead, & Sutton, 2009). Eğer APA bu klasik yazının tamamını “bilimsel açıdan yetersiz” görürse şu durumda pratikte mevcut olan her bir psikoterapi yaklaşımı aynı zamanda APA standartlarının koyduğu güvenilirlik ya da etkinliğe dair yeterli kanıttan da yoksun olacaktır.

APA’nın diğer kamusal politika bildirimleri, değişim hedefinden caydırmıştır. “Psikolojik müdahalenin cinsel yönelimi değiştirmek üzere kullanımını destekleyecek yeterli delil yoktur” demişti Judith M. Glassgold. Kendisi Ağustos 2009’da “Cinsel Yönelime Uygun Terapötik Yanıtlar Üzerine A.P.A Çalışma Kolu Raporu”-nu yayımlayan çalışma kolu başkanıdır. Glassgold şöyle der:

[Güncel çalışmaların] araştırma yöntemleri bu müdahalelerin etkinliğine karar verme noktasında yetersiz kalır. Belirli çalışmalar, olsa olsa, bazı bireylerin kendi eşcinsel çekimlerini nasıl görmezden geleceklerini ya da bunlardan yola çıkarak hareket edeceklerini öğrendiklerini ortaya koymuştur. Fakat bu çalışmalar bunun kim için mümkün olduğuna, ne kadar sürdüğüne ya da sağlık üzerindeki uzun soluklu etkilerine işaret etmemiştir (Mills, 2009).

APA, aynı zamanda yeniden yönelim terapisinin muhtemel zararlı etkileriyle ilgili uyarıda bulunur; bu gibi bir terapinin varlığının lezbiyen, gey ve biseksüel gençlerin sağlık ve iyi oluşu açısından “ciddi bir potansiyel zarar” teşkil edebileceğini iddia eder (Just the Facts Coalition, 2008). Fakat yalnızca kendilerini eşcinsel olarak tanımlayan danışanlar ve istenmeyen eşcinsel çekimlerini ele almada başarısız olanların ihtiyaçlarına odaklanan psikologlar kendi danışanlarından oluşan bir alt-kümenin amaçlarına saygı duyamamıştır. Bu erkek ve kadınlar eşcinsel çekimlerin hiçbir şekilde kendi içsel kimliklerinin parçası olamayacağını düşünmekte ve kendi eşcinsel çekimlerini azaltıp heteroseksüel potansiyellerini keşfetmeye çalışmak istemektedir.

Danışanlarımdan ve meslektaşlarımdan kendi değerlerine saygı duyan ve bu değerleri destekleyen bir terapist bulmanın zorluğuyla ilgili sayısız hikâye duydum. Danışanlarım, terapistlerinin kendilerine tipik bir şekilde bu değişimin mümkün veya arzu edilir olmadığını söyler dururlar ve eşcinsel kimliğe değer verme (ve bu kimliği benimseme) noktasında terapist tarafından kim olduklarının ve bu kişiye nasıl dönüştüklerinin bir yansıması olarak terapistleri tarafından zorlandıklarını söylerler. Fakat terapist tarafından dayatılan böyle bir hedef, danışanın özerklik ve kendi kaderini tayin hakkını da bir noktada yadsır. Bu hedef, insanlığın, cinsiyetlerin birbirini bütünlemek için tasarlandığına inanan danışanların değer sistemlerini baltalamaktadır. Bu danışanlar, onlara yabancı gelen ve mutsuzluk veren bir dünya görüşünün terapistleri tarafından dayatılmasına derin bir sitem duyar.

NARTH, danışan özerkliği ve kendi kaderini tayin hakkının önemini bilhassa Kılavuz'un 3 ve 4. ilkelerinde tanıır (NARTH, 2010). İroniktir ki Amerikan Psikoloji Birliği (2008b) şöyle bir beyanda bulunur: "Ruh sağlığı meslek örgütleri, kendi üyelerini bir kişinin (danışanın) kendi kaderini tayin hakkına saygı duymaya çağırmaktadır..." (s. 8) Fakat daha önce de belirtildiği üzere kendi klinik deneyimimde cinsellik ve cinsiyetle ilgili geleneksel görüşlere sahip danışanların hakları genellikle ihlal edilmiştir.

APA, eşcinsellerin değişime yönelme cesaretini kıran dönüşleri sık sık yapar. Amerikan Psikolojik Danışma Derneği, Ulusal Sosyal Çalışmacılar Birliği ve Amerikan Evlilik ve Aile Terapistleri Birliği de dahil olmak üzere diğer ruh sağlığı kuruluşlarının öncülü APA olduğu için bu durum bilhassa doğrudur.

Yeniden yönelim terapisinin her danışana uygun olmadığına şüphe yoktur. Danışanların çoğu kendi eşcinsel çekimlerini göz önünde yaşamayı ve benimsemeyi seçecektir. Açıktır ki danışan çeşitliliği ve özerkliğine saygı duymak böyle bireyler için eşcinsel-olumlayıcı terapinin erişilebilir olmasını gerektirir. Fakat yeniden yönelim terapisi en derinlerinde hiçbir şekilde eşcinsel olamayacaklarına inananlar için de önerilmelidir. Genellikle, hemcinslerine duydukları çekimden rahatsız olan danışanlar ruh sağlığı profesyonelleri tarafından "çözümlememiş homofobi"

vakaları addedilir; böylelikle terapistin görevi danışanın dünya görüşü, değerleri ve hatta dini bağlılıklarına değişim dayatarak bu durumu “çözümlemek”tir (Herek, Gillis, & Cogan, 2009). Benim tecrübelerime göre bir fobi yahut ruhsal bozukluğun kurbanları olmaktan ziyade bu erkek ve kadınların çoğunun esasında cinsiyetin ve kişisel bütünlüğün anlamına dair kavrayışı cinsiyetlerin birbirini tamamladığı yönündedir; bunu da sonuna kadar yaşamayı seçmişlerdir.

Eşcinsel Olmayan Eşcinsel Nedir?

Psikologların çoğu bu cinsel azınlıkla ilgili çok az şey bilmektedir. Cinsel yeniden yönelim terapisine başlayanlar kültürel ve dinî açıdan muhafazakardır. Rosik (2003) şunu not düşer: Böyle danışanlar genellikle kendilerini eşcinsel-olumlayıcı terapi isteyen danışan nüfusundan açık bir şekilde ayıştıran ahlaki ve felsefi dünya görüşlerine sahiptirler. Bu erkek ve kadınlar, eşcinselliğin birbirini cinsiyet açısından tamamlaması gereken cinsiyetli varlıklar olarak duygusal ve fiziksel tasarımıımızı tahrif ettiğini ve kötüye kullandığını düşünür. Psikoterapideki ilk hedefleri istedikleri eşcinsel davranışlarını kontrol altına almaktır; ikinci hedefleri ise eğer mümkün olabiliyorsa geleneksel bir evlilik yaşamak ve çocuk sahibi olmaktır.

Resmî politikalar kendi cinsel yönelimini değiştirmek isteyen herkesin korku, cahillik ya da fobilerle güdülendiğini varsaymaktadır (Rosik, 2003). Fakat terapiye gelmeden önce kendini “gey bir erkek” olarak tanımlayan eski bir danışanım bana şöyle bir açıklama yapmıştı: “Bildiğimiz tek şey bu değişim yolunun bizim için doğru olduğu şeklindedir. Çünkü burada uzun zamandır peşinde olduğumuz iyileşme, kabul, kardeşlik ve huzuru bulduk.” APA’nın bu konudaki görüşüyle başlayan ilk seansında 16 yaşındaki bir danışanımı eşcinselliğin sorunlu bir şey olmadığına dair bilgilendirdikten sonra, bana şöyle cevap vermişti: “Eşcinsellik APA için problem olmayabilir fakat benim için problem!”

APA’nın Uygulama İlkesi 3, cinsel yönelim değişimi çabalarının hem etkisiz hem de zararlı olabileceğini bildirir:

“On yıllara yayılan literatür taramaları cinsel yönelimi değiştirme çabalarının etkisiz olduğunu bulgulamıştır (APA, 2009a; Drescher, 2001; Haldeman, 1994; Murphy, 1992). Bu sebeple de kanıt temelli uygulamalar çerçevesinde, SOCE etkin bir tedavi olarak önerilemez. Dahası, APA’nın Cinsel Yönelim Sıkıntısı ve Değişim Çabalarına Uygun Olumlu Tepkiler Politikası’na göre (APA, 2009a) cinsel yönelimi değiştirme çabalarında katılımcıların bildirdiği yararlar, cinsel yönelimi değiştirmeyi hedeflemeyen yaklaşımlar aracılığıyla sağlanabilir” (s.121) (2011, s. 3). Fakat bu iddialar akran incelemesinden geçmiş pek çok çalışmanın terapötik etkililiği ve aynı zamanda zararına dair çok az kanıt gösteren literatür taramalarıyla çelişmektedir (Phelan ve diğ., 2009; Phelan, 2014; Whitehead, 2009).

Protestoların Kısa Tarihi

2000 yılında APA Yıllık Toplantısı esnasında Dr. Robert Spitzer toplanma salonunun önünde bir grup protestocuyla karşılaştı. Protesto afişlerinin üzerinde “Değişmemize Yardımcı Olun”, “Eski Eşcinseller İçin Ruh Sağlığı Hakları” ve “Eskiden Eşcinsel Olmuş Olmakta da Sorun Yok” yazıyordu. 1973’te eşcinselliği ruhsal bir bozukluk olmaktan çıkaran kararın mimarı olan Spitzer bu protestolarla karşılaşınca şaşırdı kaldı. Bu konudaki merakı bazı protestocularla diyalog kurmasını sağladı ve o gece bu insanların hikâyesini dinlemek üzere onlarla buluşmak için gelen daveti kabul etti.

Bu buluşma, istenmeyen eşcinsel çekimin üstesinden gelen kişilerin tecrübesine ilgi duymasını sağladı. Spitzer böylece bu konuda bir çalışma yürütmeye başladı. Archives of Sexual Behaviour’da bu çalışma yayımlandı. Spitzer, eşcinsellikten heteroseksüelliğe başarıyla geçen 200 erkek ve kadın buldu. Çalışması cinsel davranıştan fazlasının da değiştirilebileceği sonucuna varıyordu: “Bu çalışma, bazı gey erkeklerin ve lezbiyenlerin cinsel yönelimin temel özelliklerini değiştirebileceği yönünde kanıtlar sunar” (Spitzer, 2003, s. 415). Kendi çalışmasının bulgularını özetleyen Spitzer (2003) şu sonuçlara vardı:

“Kendi seçimleriyle oluşturdıkları bir örneklemede bütün katılımcıların neredeyse onda biri yalnızca açık davranışlarında değil de cinsel yönelimlerinin temel yönlerinde köklü değişimler olduğunu bildirmişlerdir. Cinsel yönelimlerinde daha az değişim yaşayan bireyler bile terapinin pek çok açıdan aşırı derecede yararlı olduğunu bildirmişlerdir. Cinsel yönelimde değişim karmaşık ve süreklilik arz eden bir süreç olarak görülmelidir. Bazı insanlar cinsel yönelim kimliklerini değiştirmeye muktedir gibi görünürler. Başka insanlar ise açık cinsel davranışlarını değiştirebiliyor gibi dururlar. Bu çalışma, bazı eşcinsel erkek ve kadınların cinsel yönelimlerinin temel özelliklerini değiştirebildiklerine dair kanıtlar sunmaktadır (s. 415).”

Çalışma yayımlandıktan on yıl sonra Spitzer’in fikri değişti ve ortaya çıkardığı raporların gerçekliğiyle ilgili şüphelerini ifade etti fakat yayımlanmış, hâlâ varlığını koruyan verilerine dair yeni bir inceleme ya da yeni veriler olmaksızın yaşandı bu. Altı yıl sonra, 2006’da New Orleans’daki APA konferansında izleyiciler, yine konferans katılımcılarına çağrıda bulundu. Konu eskiden eşcinsel olan kadın ve erkek elli kişinin “APA Lütfen Bize Yardım Et!” ve “Seçimimi Etik Kıl!” ve “Çeşitlilik Bizi de Kapsıyor” (NARTH, 2006, s. 2) sloganlarının yazılı olduğu pankartlar taşıyordu. Bu izleyicilere konuşan psikologların çoğu yeniden yönelim terapilerinin bir sınırlılık olduğu söylemi karşısında hayretlerini ifade etti.

Eğer bir kimse eşcinsel olmaktan memnun değilse, niçin istenmeyen eşcinselliğini azaltma ve heteroseksüel potansiyelini geliştirme noktasında yardım almasın ki? 2006’da APA konferansındaki görüşme esnasında tam da bu soru sorulduğunda, o zamanın başkanı Gerald Koocher bu tür bir yardımın mümkün olması gerektiğinde hemfikirdi. Danışan özerkliği ve kendi kaderini tayin hakkının önemine ışık tutan Dr. Koocher izleyiciye şunu söyledi: “APA, istenmeyen eşcinsel çekiminden rahatsız olanlara yardım eden psikologlarla çatışmaz” (NARTH, 2006, s. 2). Herhangi bir zorlama olmadığı ve uygun bir bilgilendirilmiş onam elde edildiği sürece, yeniden yönelim terapisinin esasında etik olabileceğini beyan etmiştir.

Bu görüşmede, APA'nın 75 üyesinin imzaladığı dilekçe yönetime sunuldu. Dilekçede şöyle diyordu:

“Biz, APA dilekçesi altında imzası bulunanlar, insanlar cinsel adaptasyonu ile ilişkili meselelerde özerklik, kendi kaderini tayin ve çeşitliliğin kabul onay ve teşvik edilmesini istiyoruz. Dahası, bireyin eşcinsel kimliğine sahip çıkma ya da APA'nın etik ilkelerine göre ve bireyin ifade ettiği değer sistemiyle tutarlı olarak cinsel adaptasyonda değişim arama yönündeki devredilemez hakkının desteklenmesini rica ediyoruz. En nihayetinde, APA'nın hem eşcinsel olumlayan terapistler hem de yeniden yönelim terapistlerinin görüşlerini ifade etmek ve The Monitor ve APA'nın kontrolündeki diğer yayınlarda yer alan anons programlarında gerekli fırsatların verilmesi, kabul edilmesi ve sunulmasını rica ediyoruz (NARTH, 2008a).”

2008'de Boston'daki APA toplanmasında hâlâ eskiden eşcinsel olan erkek ve kadınlar -kendilerini profesyonel anlamda yeniden yönelim terapisine adanmış psikologlarla birlikte- salonu doldurmuş, APA'yı kendi konumlarını kabul etmeye çağırıyorlardı. Belediye binasındaki panelin konuşmacıları APA başkanı Alan Kazdin, CEO Norman Anderson ve henüz seçilmiş olan Başkan James Bray idi.

NARTH başkanı A. Dean Byrd, gelenekselci görüşlere sahip muhafazakâr bir Hristiyan psikolog olarak kendisinin APA'de hoş karşılanıp karşılanmadığını sordu. Dr. Kazdin şöyle cevap veriyordu:

APA siz olmaksızın büyük bir kayıp yaşayacaktır. Biz siz olmadan acı çekeriz... Din kadar kapsamı ve etki alanı geniş etkiye sahip pek az şey vardır... Siz olmadan bizler gerçekliğin büyük etkisini ve büyük parçasını inkâr etmiş oluruz. Yani biz sadece sizi istiyor değiliz, aynı zamanda toplantıdan çıkınca daha fazla arkadaşınızı da buraya getirmeniz için sizi teşvik ediyoruz. Temsilin azalmasını istemiyoruz, aksine daha geniş şekilde temsil edilmek istiyoruz.

Seyirciler arasındaki bir başka adam ayağa kalktı ve dedi ki “Ben eski bir eşcinselim, aynı zamanda yüksek lisans dereceli bir psikologum. Kariyerimi benim gibilere yardım etmeye adanmış umuyorum. APA içerisinde benim bir yerim var mı?” Buna kar-

şılık Dr. Kazdin de esasında bir yeri olduğunu ima ederek şöyle demişti: “Bizim için çeşitlilik bir ‘biz’ meselesi değildir. Bütün bağlam, koşul, kültür ve kimliklerin altında çeşitlilik vardır. Bizim tek ihtiyacımız bunu anlamak değil, ‘hanemizde’ bunu destekleyecek birilerini bulmaktır. Bu soru işimizi iyi yapmadığımız iddiasındadır ki eğer APA’yı düzgün şekilde yöneltirsek bu sorunun ağza dahi alınmaması gerekir.”

APA’nın CEO’su Norman Anderson da eklemiştir:

Bir süredir bizim için en önemli meselelerden biri APA’yı mümkün olan her türlü bakış açısı tarafından hoş karşılanan bir yer kılmaktır. Bu da en yakında 2005’te ortaya çıkarılan bir Çalışma Kolu raporunda aşikâr şekilde ortaya konulmuştur... ve APA’nın odaklandığı en başat şeylerden biri de ne kadar kucaklayıcı olduğudur zira bazı kişiler buranın mümkün olan en fazla kuşatıcılığı sunduğunu hissetmemişlerdir. İşte bizi çeşitlilikle ilgili bir görevliyi işe alma yönünde hareket etmeye güdüleyen şeylerden biri de gerçek anlamda kapsayıcı bir kuruluş olmak istememizdi ki böylece bir sonraki aşamaya geçebilecektik. Arzularımızı eyleme dökmemiz, olduğumuzu söylediğimiz şey olmamız ve olmayı umduğumuz yerde olmamız gerekiyor.

Aynı gün içinde daha sonra ikinci bir belediye binası önü toplanmasında bir yüksek lisans öğrencisi kendini psikoterapidene epey yarar görmüş eski bir lezbiyen olarak tanıttı. Haklarından mahrum edilmekle ilgili aynı endişeyi ifade ederken şöyle konuşuyordu: “Benim gibi olan diğerlerine yardım etmemi sağlayacak bir kariyer rotası izlemek istiyorum fakat APA’ya katılmam durumunda kendimi bilimden ziyade politikayla yönetilen bir kurumla aynı hizaya getiriyor gibi olmak beni endişelendiriyor. Durumun bu olmadığına dair teminatınız nedir?” APA’nın çeşitli ideoloji ve dünya görüşlerini kucaklayacağından emin olmak istiyordu (APA, 2008b).

Seçim Özgürlüğünü Destekleyen Psikologlar

APA’nın eski başkanı Nicholas Cummings terapi seçiminin destekçisi olduğu için durumu yüksek sesle dile getirmiştir. Cummings, Bölüm 12 (Klinik) ve Bölüm 29’un (Psikoterapi) eski başkanıdır aynı zamanda Uygulamaya Ömür Boyu Katkılarından ötürü altın madalya almıştır. Kendi psikoterapi uygulamasında

yüzlerce eşcinsellik yönelimli erkek ve kadınla çalışmıştır; bunlardan bazıları -söylediğine göre- kendisi onlarla çalışırken heteroseksüelliğe dönmüştür (NARTH, 2008b).

Cummings, böyle bir terapi almak isteyen potansiyel danışanların haklarını destekler; ona göre “Bütün cinsel yeniden yönelim terapilerini ‘etik dışı’ olarak nitelendirmeye çalışmak hastanın seçim hakkını ihlal eder ve hastaların kendi tedavilerine yönelik hedeflerini reddetmek demektir. Siyasi gündem kendi kararlarını vermek isteyen, değişmek isteyen gey ve lezbiyenleri dışarıda bırakmamalıdır” (Cummings, 2013). Bir başka APA eski başkanı Robert Perloff şunları söylemiştir:

“Bir birey, eşcinsel kimliği kabul edip etmeyeceğini seçme hakkına sahiptir. Bu ideolojik çıkarlarla hareket eden bir grubun değil, onun seçimidir. Bir terapisti, değişmek isteyen bir danışanın sorumluluğunu üstlenmekten caydırmak araştırmaya, uzmanlığa terstir ve hakikat arayışı çabasının karşı tezidir (Nicolosi, 2006).”

Utah Psikoloji Derneği eski başkanı Brent Scharman, bütün eşcinsel bireylerin değişim isteme hakkı olduğunu iddia etmiştir. Tedavinin doğrultusunu belirlemesi gerekenin de danışan olduğunu ileri sürmüştür (Scharman, 1999). 1998’de APA başkanlığı yapmış Martin Seligman da böyle bir profesyonel hizmet vermenin makul olduğunu desteklemek üzere bir kitap yazmıştır. *What You Can Change and What You Can’t* [Değiştirebilecekleriniz ve Değiştiremeyecekleriniz] adlı kitabında daha az eşcinsel deneyim ve/veya biseksüel duygular yaşayanlar için değişim konusunda iyimser davranan araştırmaları alıntılar (Seligman, 2008).

2008’de Boston’daki APA buluşmasında eski APA başkanı Frank Farley “Ruh Sağlığında Yıkıcı Eğilimler” adlı sempozyumda, şunu not düşti: “politik doğruculuğun etik kurallar arasında yeri yoktur” (Byrd, 2008). Farley daha da ileri giderek “cinsel kimlik değişimi terapisini men etmeye yönelik güncel çabalar etik süreçlerin kötüye kullanımıdır” demiştir (Byrd, 2008).

Psychotherapy dergisinde yazan, Regent Üniversitesi’nden Mark Yarhouse (1998) da yeniden yönelim terapisinin etik oluşuna yönelik güçlü bir iddiada bulunuyordu:

Psikologlar, bireylerin eşcinsel çekim deneyimlerini gemlemeye yönelik tedaviler aramasına izin vermek gibi bir etik sorumluluğa sahiptir... yalnızca danışanların onur, özerklik ve kendi kaderini tayin hakkını olumladıkları için değil... aynı zamanda çeşitliliğe saygı da duydukları için. (s. 248)

Öneriler

Psikologlar; kendi eşcinsel çekiminden memnuniyetsizliğini bildiren danışanların ifade ettiği hedef ve amaçlara saygı duymalı, bu gibi değerleri yalnızca terapistin değiştirmekle yükümlü olduğu çözümlenmemiş homofobi olarak görüp reddetmemelidir. Bütün etik durumlarda olduğu gibi bunda da bilgilendirilmiş onam olmalı ve zorlayıcı olmayan yöntemler danışanı kendi yaşam amaçlarını izlemeye imkân sağlamak üzere kullanılmalıdır. Danışanın motivasyonları tahlil edilmelidir çünkü bazı insanlar olumsuz ve baskıcı sosyal, ailevi ve dinî etkilerden gelen ve benliğe uyumsuz bir baskı hissedecektir. Cinsiyet kimliğini etkileyenler de dahil olmak üzere çocukluktaki deneyimler tam manasıyla incelenmelidir.

Meslek birliklerimizin bir kere daha danışanın kendi kaderini tayin hakkının önemini etik kurallarımızın baş ilkesi olarak görmesi ve Leona Tyler İlkesi'ne saygı duymasının vaktidir; bu ilke bütün resmî APA görüş bildirimleri ve çözümlemelerinin titiz bilimsel inceleme ve kanıtlanabilir mesleki deneyime dayalı olması gerektiğini söyler. İstenmeyen eşcinsel çekim yaşayan bireyler için tedavi seçeneklerinin tanınması eşcinsel hakları açısından bir tehdit oluşturmaz. Eşcinsel haklarındaki gelişmelerin başka bir grubun haklarını feshetmesi gerekmez, esasında böyle yapmamalıdır. Siyasi ideolojinin de danışan-hasta ilişkisine hâkim olmasına izin verilmemelidir. 1919'da şu satırları yazan Freud'un tavsiyesini hatırlamalıyız:

“Bir hastayı... kendi özel mülkümüze dönüştürmeyi empatik şekilde reddetmeliyiz; onun kaderini belirlemeyi, onu kendi ideallerimizi hayata geçirmeye zorlamayı reddetmeliyiz... belli bir

felsefe hilafına yapmalıyız bunu. Fikrimce diğer türlü s yalnızca hastaya şiddet uygulamak olacaktır” (s. 164–165).

Bütün bunlardan ötürü aşağıdakileri öneriyorum:

1. Hemcinslerine duydukları çekimi azaltıp kendi heteroseksüel potansiyellerini geliştirmek isteyenler de diğerk marjinal gruplar kadar kendi hedeflerine saygı duyulmasını isterler; terapistler de onları kendi değerk ve dünya görüşlerini bırakmaya ikna etmeye çalışmamalıdır.

2. APA liderlerinin bildirimleri bilimle desteklenmeli ve kişisel yanlılıklar veya siyasi ideolojilerden azade olmalıdır. Cinsel yönelim meselelerini çalışmak üzere seçilen komiteler felsefi çeşitlilik arz etmeli ve yeniden yönelim terapistlerini de içine almalıdır. Bu gibi komiteler tamamen ya da temelde kendi de eşcinsel olan ya da tamamen eşcinselleri savunmaya adanmış kişilerden oluşmamalıdır; zira 2009 *Report of the APA Task Force on Appropriate Therapeutic Responses to Sexual Orientation*’u yazan grubun durumu budur.

3. Mesleğimiz, eski eşcinselleri ve geleneksel dünya görüşüne sahip kişileri kavramamızı kısıtlayacak kültürel ve profesyonel yanlılıklarını anlamak üzere -kendi birliğimiz içerisinde de- uğraş vermelidir.

4. Psikologlar, istenmeyen eşcinsel çekim yaşayanlar için hem profesyonel hem amatör bir gözle dış kaynaklara aşına olmalıdır. Eşcinsellerin iki kere *açılmak zorunda kalma* durumu vardır: İlki heteroseksüel olmadıklarını açıklamak, ikincisi de kendilerini homoseksüel olarak tanımlamak. Bu süreçte, genellikle “homo-fobik”, “ikiyüzlü”, “aydınlanmamış” ve “kendini kandıran” kişi gibi stereotipik etiketlerle karşılaşırlar. Diğerk cinsel azınlıklar gibi bu danışanlar da damgalanırk ve yanış anlaşılır.

Artık, APA’nın kelimelerin otesine geçip kendi cinsel çekimleri ve davranışlarını değiştirmek isteyen danışanlar için “seçim yanlısı” bir konum benimsediğini gösteren somut elle eylemlerde bulunmasının zamanıdır.

Kaynakça

- American Psychological Association. (2008a). *Answers to your questions: For a better understanding of sexual orientation and homosexuality*. Retrieved from <http://www.apa.org/topics/lgbt/orientation.aspx>
- American Psychological Association (Producer). (2008b). *APA town hall meeting, Boston* [Motion picture]. Available from the American Psychological Association, 750 First St. NE, Washington, DC 20002-4242.
- American Psychological Association. (2009). *Report of the American Psychological Association task force on appropriate therapeutic responses to sexual orientation*. Retrieved from <http://www.apa.org/pi/lgbt/resources/therapeutic-response.pdf>
- American Psychological Association. (2011). *Guidelines for psychological practice with lesbian, gay, and bisexual clients*. Retrieved from <http://www.apa.org/pi/lgbt/resources/guidelines.aspx?item=3>
- Byrd, D. (2008). *APA symposium focuses on destructive trends in mental health*. Retrieved from <http://www.narth.com/#!/narth-and-the-apa---a-brief-history/c226>
- Cummings, N. (2005). *Destructive trends in mental health: The well intentioned path to harm*. New York: Routledge.
- Cummings, N. (2013, July 30). Sexual reorientation therapy not unethical. *USA Today*. Retrieved from <http://www.usatoday.com/story/opinion/2013/07/30/sexual-reorientation-therapy-not-unethical-column/2601159/>
- Freud, S. (1955). Lines of advance in psycho-analytic therapy. In J. Strachey (Ed. & Trans.), *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*, 17:158–168. London: Hogarth Press. (Original work published 1919.)
- Herek, G. M., Gillis, J. R., & Cogan, J. C. (2009). Internalized stigma among sexual minority adults: Insights from a social science perspective. *Journal of Counseling Psychology*, 56, 32–43.
- Just the Facts Coalition. (2008). *Just the facts about sexual orientation and youth: A primer for principals, educators, and school personnel*. Washington, DC: American Psychological Association. Psychological Association. Retrieved from www.apa.org/pi/lgbc/publications/justthefacts.html
- Koocher, G. P. (2006). Psychological science is not politically correct. *Monitor on Psychology*, 37(9), 5. Retrieved from <http://www.apa.org/monitor/oct06/pc.aspx>

Mills, K. I. (2009). *Insufficient evidence that sexual orientation change efforts work, says APA*. Washington, DC: American Psychological Association. Retrieved from <http://www.apa.org/news/press/releases/2009/08/therapeutic.aspx>

National Association for Research and Therapy of Homosexuality. (2006). President Koocher says APA has no disagreement with treatment of unwanted homosexual attraction. *National Association for Research and Therapy of Homosexuality Bulletin*, 14(2), 2. Retrieved from <http://www.narth.org/docs/koocher.html>

National Association of Research and Therapy of Homosexuality. (2008a). *Petition to the president and governance of the American Psychological Association*. Retrieved from <http://www.narth.org/docs/petition2.html>

National Association of Research and Therapy of Homosexuality. (2008b, December). *Former APA president Dr. Nicholas Cummings describes his work with SSA clients*. Retrieved from <http://www.narth.org/docs/cummings.html>

National Association of Research and Therapy of Homosexuality. (2010). Practice guidelines for the treatment of unwanted same-sex attractions and behavior. *Journal of Human Sexuality*, 2, 5–65.

Nicolosi, J. (2006). *Open letter to APA President Koocher*. Retrieved from <http://www.narth.org/docs/nicospeech.html>

Phelan, J. (2014). *Successful outcomes of sexual orientation change efforts: An annotated bibliography*. Charleston, SC: Practical Application Publication.

Phelan, J., Whitehead, N., & Sutton, P. (2009). What research shows: NARTH's response to the APA claims on homosexuality. *The Journal of Human Sexuality*. Retrieved from <http://www.scribd.com/doc/115507777/Journal-of-Human-Sexuality-Vol-1>

Rosik, C. H. (2003). Motivational, ethical and epistemological foundations in the clinical treatment of unwanted homoerotic attraction. *Journal of Marital and Family Therapy*, 29, 13–28.

Scharman, B. (1999). *Former President, Utah Psychological Association Speaks at NARTH Conference: Speech by Brent Scharman*. Retrieved from <http://www.narth.org/docs/scharman.html>

Seligman, M. (1998). *What you can change and what you can't*. New York: Random House Vintage Books.

Spitzer, R. (2003). Can some gay men and lesbians change their sexual orientation? 200 participants reporting a change from homosexual to heterosexual orientation. *Archives of Sexual Behavior*, 32(5), 403–417.

Whitehead, N. E. (2009). Response to the APA's "Report of the American Psychological Association task force on appropriate therapeutic responses to sexual orientation" (2009). Retrieved from <http://www.narth.org/docs/whiteheadcomm.html>

Yarhouse, M. (1998). When clients seek treatment for same-sex attraction: Ethical issues in the "right to choose" debate. *Psychotherapy*, 35, 234–259.

Tedavi Yasağı Anlaşmazlıklarının Ön Saflarından Görüşler: Peter Sprigg ve Greg Burt ile Bir Röportaj

Christopher H. Rosik, Ph.D.*
Fresno, Kaliforniya

* Christopher H. Rosik, Fresno, California'daki Link Care Center'da çalışan lisanslı bir psikologtur. Aynı zamanda Fresno Pacific Üniversitesi'nde klinik alanda öğretim üyesidir. Bu makaleyle ilgili yazışmalar Christopher H. Rosik, Ph.D., Link Care Center, 1734 W. Shaw Ave., Fresno, CA 93711 adresine gönderilmelidir. E-posta: christopherrosik@linkcare.org

Belediye, eyalet ve federal yargı alanlarında, danışanların değişime yönelik terapi/hizmet alma hakları ile terapistlerin ve diğer danışmanların istenmeyen eşcinsel çekime sahip bireylere bu tür hizmetleri sağlama hakları konusundaki çekişmeler devam etmektedir. Siyasi arenada neler olduğuna daha fazla ışık tutmak adına, siyasetçileri ve halkı bu hakların savunulmasına dahil eden yılların deneyimine sahip iki kişiyle bir röportaj yaptım. Peter Sprigg, Washington, D.C.'de Aile Araştırmaları Konseyi'nde Politika Çalışmaları'nın Kıdemli Üyesidir. Greg Burt ise, Sacramento, Kaliforniya'da, Kaliforniya Aile Konseyi'nde Kapitol Katılımı (*Capitol Engagement*) müdürlüğü yapmaktadır. Bu röportajda, bu iki kişi hakkında kişisel ve profesyonel olarak bilgi edinmenin yanı sıra tedavi yasağıyla ilgili anlaşmazlığın bugününü ve geleceğini nasıl algıladıklarını anlamak amacıyla birkaç soru soruyorum.

Anahtar Kelimeler: terapi yasakları, siyasal katılım, halkla ilişkiler

Bize geçmişinizle ilgili biraz bilgi verebilir misiniz (örneğin, büyüdüğünüz yer, sizi etkileyen deneyimleriniz, inancınızla ilgili geçmişiniz, mevcut aileniz)?

Sprigg: Ben büyürken ailem çok kez taşındı. New York, Montana, Pennsylvania ve liseden mezun olduğum Massachusetts gibi farklı yerlerde yaşadım. Genç yaşlarda siyasetle ilgilenmeye başladım ve lisans eğitimimi Drew Üniversitesi (New Jersey’de) Siyaset Bilimi ve Ekonomi bölümünden aldım. Mezun olduktan sonra, bir kongre üyesinin personelliği de dahil olmak üzere hükümette çalıştım ve yerel düzeyde aday oldum. Bu seçim yarışından aldığım yenilgi, Boston’daki Billy Graham Kampanyası’nda hayatımı Mesih’e adamamla sonuçlanan bir iç muhasebe dönemine girmeme sebep oldu (kilisede büyümüş olmama rağmen).

Daha sonra Hristiyanlıkla ilgili bir tiyatro hizmeti olan *Ahdin Oyuncuları*’nda (*Covenant Players; CP*) tam zamanlı hizmette bulundum ve sadece ABD’de değil, Avustralya, Papua Yeni Gine ve Avrupa’nın Almanca konuşulan ülkelerindeki (Almanya, Avusturya ve İsviçre) kiliselerde, okullarda, hapishanelerde, bakım evlerinde ve benzeri yerlerde drama atölyeleri yapma fırsatı buldum. Eşimle CP’de tanıştım ve bu hizmeti yaparken geçirdiğim on yılın yarısından önce evlendik.

İlahiyat Fakültesi’ne gitmek için CP’den ayrıldım. İlahiyat yüksek lisansımı Gordon-Conwell İlahiyat Fakültesi’nden aldım. Daha sonra New York Clifton Park’ta bulunan (Albany’nin dışında) Clifton Park Merkezi Baptist Kilisesi’nde papaz olarak dört yıl geçirdim. Bir oğlumuz var, kendisi ilahiyat fakültesinden mezun olduğum hafta doğdu ve bu yıl üniversiteden mezun oldu!

Burt: Ben Orange County, California’da dindar bir Hristiyan ailede üç çocuğun en büyüğü olarak büyüdüm. Babam benim de mezun olduğum Mission Viejo’da bir devlet lisesinde otuz küsur yıl boyunca matematik dersi verirken, ev hanımı olan annem de hayatını istikrarlı ve sevgi dolu bir ev ortamı sağlamaya adanmıştı. Kilise bizim hayatımızın büyük bir parçasıydı. Ailem her pazar Baptist kilisemizin korosunda ilahi söylerdi ve orada kamplara ve gençlik gruplarına katılmak şarttı. Fakat ben on dört yaşın-

dayken gençler için elçilik yapmaları ailemin kararıydı, bu beni manevi olarak en çok etkileyen deneyim olmuştu. Asya'nın her yerini dolaştık. Çin'e gizlice İncil götürdük. Tayland'daki kabile köylerinden Singapur'daki alışveriş merkezlerine kadar onlarca mekânda İncil hediye ettik. Bu deneyim bana Amerikan banliyölerinde sıradan bir hayat sürdürmenin tatmin edici olmadığını ve Tanrı'nın dünyayı değiştirmek için herkesi kullanabileceğine inanan ve tamamen adanmış bir Hristiyan inancı olduğunu gösterdi. Liseden mezun olduğumdan beri, bir düzineden fazla ülkede Amerika'nın her yerinde eğitim aldım, seyahat ettim ve çalıştım. Şu anda Sacramento bölgesinde yirmi bir yıllık eşimle, on sekiz, on altı ve on bir yaşlarında olan üç çocuğumuzla yaşıyorum.

Mevcut pozisyonunuzu ve bu işe nasıl başladığınızı açıklar mısınız?

Sprigg: Birkaç yıl papazlık yaptıktan sonra, bu görevin ilgi alanlarım ve becerilerim için en uygun iş olmadığına inanmaya başladım. Daha fazla yazı yazmak ve “kültür savaşlarına” dahil olmak istedim. (Gençken oldukça liberal olmama rağmen, politik olarak yavaş yavaş daha muhafazakâr olmuşum!)

Bir gece Aile Araştırmaları Konseyi'nin web sitesine bakıyordum ve “İş Fırsatları” butonuna tıkladım. “Kültür Araştırmaları Kıdemli Direktörü” diye bir iş ilanı vardı. “İş tanımlarını okudum ve dedim ki, “İşte hayatımda yapmak istediğim şey bu!” Başvurduğumda işi alacağımı düşük bir ihtimal olarak düşünüyordum, ama işi aldım. Unvanım birkaç kez değişti, şimdi artık Politika Çalışmaları'nın Kıdemli Üyesiyim. Bu işi dördüncü kariyerim (politikacı, aktör ve papazlıktan sonra) ve üçüncü görevim olarak adlandırıyorum.

Burt: Bu uzun bir hikâye. Gazetecilik ve Kamu Politikası bölümlerinden mezun olduktan sonra evlendim, Colorado'ya taşındım ve Denver dışındaki küçük bir kasaba gazetesinde muhabirlik işi buldum. Yerel suçları, şehir politikalarını, hükümetin yolsuzluğunu, Columbine Lisesi katliamını, ayrıca sebze yetiştiriciliği ve lise güreşi hikayeleriyle ilgili haberler yaptım. Daha sonra çocuklarımdan doğması ve daha iyi bir maaşa ihtiyaç duymam sebebiyle

le gazetecilik mesleğini bırakmak zorunda kaldım ve sonunda Millet Meclisi'nin güçlü Hristiyan üyeleri için bölgesel ofisleri işleten bir iş buldum. Birkaç yıl sonra, kaybedilmiş bir seçim ve çökmüş bir ekonomi beni California'ya geri getirdi ve Orange County'deki Kaliforniya Senatosu'nun bir üyesi için çalışmaya başladım. Bu da birkaç yıl sonra kuzeye, Meclis Üyesi Shannon Grove'un İletişim Direktörlüğünü yaptığım eyalet meclisi binasına gitmeme yol açtı. Shannon Grove hizmet süresi sebebiyle görevden alındıktan sonra şu anki pozisyonum olan eyalet meclisi binasında Kaliforniya Aile Konseyi için çalışmaya başladım.

Resmi unvanım, Kapitol Katılımı Müdürü, pozisyonumun ana hedeflerini açıklıyor. Esasen, geçmiş deneyimlerimi ve eğitimimi, benzer düşünen diğer kişi ve kuruluşların meclis binasında gerçekleşen kamu politikası tartışmalarına katılmalarına yardımcı olmak için kullanıyorum. Bu, komite beyanlarını, mitingleri, basın toplantılarını, mektup yazımlarını koordine etme ve mevzuatların lehine ve aleyhine telefonla kampanya yapmak anlamına geliyor. Ayrıca, İncil'in yaşam, özgürlük ve aile görüşleriyle ilgili konuları savunmak adına, Hristiyan toplumunu, mevzuatlar hakkında makaleler yazıp radyo, TV ve gazete röportajları vererek politika tartışmalarına katılmaya teşvik etmek anlamına geliyor.

Bu işi ne kadar süredir yapıyorsunuz ve bu yıllarda gördüğünüz en büyük değişiklikler neler?

Springg: 2001'den bu yana on sekiz yıldır Aile Araştırmaları Konseyi'ndeyim (11 Eylül olayından sadece birkaç hafta önce buraya geldim). Öncelikli olarak LGBT konuları üzerinde çalıştım ve birçok değişiklik olduğunu gördüm, bunların çoğu iyi yönde değil! Aile Araştırmaları Konseyi'ne geldiğimde *hiçbir* eyalette eşcinsel evlilik yoktu ve hiçbir kütüphanede "Drag Queen Hikâye Saati" yoktu. Transseksüel hareketi o zamanlarda alışılmışın dışında bir hareket olarak görülüyor ve bazı LGB aktivistleri tarafından aşırı radikal olarak dışlanmaya devam ediliyordu.

Yine de insanlara evlilik yasasını değiştirme hareketinin (hemen hemen 1996'dan 2012'ye dek) Amerikan tarihinin en başarılı ta-

bandan gelen siyasi hareketlerinden biri olduğunu ve otuz eyaletin anayasalarını evliliği bir erkek ve bir kadının birliği olarak tanımlamak için değiştirdiğini hatırlatmak istiyorum. Ne yazık ki, bu çabalar 2015 yılında ABD Yüksek Mahkemesi tarafından iptal edildi.

Burt: Çalıştığım her işte, eylemlerim ya da diyaloglarım yoluyla, her zaman dini değerleri savunmaya çalıştım. Yaptığım bazı işler bu değerleri sadece gizli veya dolaylı olarak savunmama izin verdi. Bunun aksine, son üç yıldır Kaliforniya Aile Konseyi'nde çalışıyor olmam, inanç ve değerlerle ilgili konularda beni mızrağın ucuna koyuyor. Sacramento basınının başvurabileceği çok az kişi olduğu için, toplumsal konularda TV, radyo ve gazete röportajlarını ben yapıyorum. Tasarılarla karşı beyanda bulunmaları veya basınla konuşmaları için diğer Hristiyan liderleri ve örgütlerini organize etmek için çok çalışıyorum, ancak bunu yapmaya hevesli ve istekli çok daha fazla insana ihtiyacımız var.

En büyük mücadelelerimden biri, diğer Hristiyanları ve geleneksel değerlere sahip kişileri LGBT konularını çevreleyen dini özgürlük, ahlak ve politika konularını tartışmak için kamusal alana girmeye ikna etmektir. Kaliforniya kültürü İncil değerlerine karşı daha düşmanca bir hale geldiği için, birçok Hristiyan lider bu kültürün rahatsız edici olduğunu düşündüğü inançlar hakkında konuşmaktan geri adım attılar. Oto-sansür ve sessiz kalma en büyük sorunlarımızdan. Kiliseler, kültürel katılımlarını, halkın protestolarına yol açan kültürel katılımların aksine hayranlık uyandıran projelerle sınırlamaya çok daha eğilimliler. Sonuç olarak, birçok kilise siyaset veya kamu politikasıyla ilgili her şeyden çekiniyor çünkü bu konular insanların canını sıkan konular.

Fakat bu genelgeçer bir durum değil. Church United ve Awake America gibi papaz grupları, papazları meclis üyeleriyle tanışmaya teşvik eden, ahlakla ilgili konularda müşterek olarak konuşan ve cemaatlerine inançlarını siyaset de dahil olmak üzere yaşamlarının her alanına uygulamayı öğreten kuruluşlardır. Ama bu papazlar California'da azınlıktalar.

Siyasi yelpazenin her iki tarafında da uzlaşmacı çözümler arayabilen makul insanlar var mı yoksa toplumsal kutuplaşma nedeniyle bu artık imkânsız hale mi geldi?

Sprigg: LGBT ile ilgili konularda, toplumsal kutuplaşma uzlaşmayı çok zorlaştırdı. Ben bazen en muhtemel ortak paydanın, muhafazakarların LGBT bireylerinin davranışlarına yasal kısıtlamalar getirmek için hiçbir çaba sarf etmedikleri, LGBT bireylerin de davranışlarını onaylamayan kişilere (örneğin eşcinsel düğün törenlerinde yer almak istemeyen düğün tedarikçileri ve cinsel yönelim değişikliği isteyen danışan ve uygulayan terapistlere) yasal kısıtlamalar getirmek için hiçbir çaba sarf etmedikleri “özgürlükçü” bir yaklaşım olduğunu öne sürdüm. Ne yazık ki, çoğu LGBT aktivisti daha agresif bir yaklaşıma bağlı görünüyor.

Burt: Politikacıları günümüzün tartışmalı konularına dahil ederek bir tür fikir birliğine varmak gittikçe zorlaşıyor. Birçok politikacı bunu gizli bir şekilde kabul edebilir, ancak yetkilerini korumak istiyorlarsa, adaylıklarını destekleyen iyi finanse edilmiş savunuculuk kuruluşlarını memnun etmeleri gerekir. Planlı Ebeveynlik, Kaliforniya Öğretmenler Birliği, Eşit Kaliforniya ve Amerikan Sivil Özgürlükler Birliği, Kaliforniya Eyalet Meclisi’ndeki en büyük, en etkili ve iyi finanse edilmiş kuruluşlardan dördüdür. Bunların hepsi kürtaj, toplumsal cinsiyet kimliği, cinsel yönelim ve ebeveyn haklarıyla ilgili solcu bir sosyal ajandayı savunan mevzuatları desteklemek konusunda birleşmiştir. Hiçbir politikacı bu örgütlerin peşlerine düşmesini istemez. Azınlık kesim ile ilgili bazı ılımlı politikalar üzerinde çalışırken görülürseniz, bu iyi yönetilen kuruluşların canını sıkarsınız.

Diğer sorun ise önde gelen siyasi partiler arasında ortak inançların bulunmamasıdır. Önceden dini özgürlüğün, konuşma özgürlüğünün, ebeveyn haklarının, baba ve annenin olduğu ailelerin önemi ve serbest piyasanın faydaları konusunda bir anlaşma vardı. Fakat artık yok, en azından Kaliforniya’da. Bu yüzden, birleştirilecek daha az ortak karar değeri olduğunda fikir birliği sağlamak için çözüm bulmak zordur.

Terapi yasaklarıyla ilgili olarak eyalet ve federal politikalarda neler olup bittiğini anlamak için Birliğin üyeleri* ve destekçilerinin neleri bilmesi gerekiyor?

Sprigg: Birliğin üyeleri ve destekçileri muhtemelen durumu çoğu kişiden daha net görüyorlar! Ancak halkın, terapi karşıtları tarafından yapılan bilim ve araştırmaların cinsel yönelim değiştirme çabalarının hiçbir zaman etkili olmadığını ve her zaman veya genellikle zararlı olduğunu kanıtladığı iddialarının sadece yanlış olduğunu bilmesi gerekiyor. Ve ne tür bir otorite yanılması olduğu (APA'lardaki gibi) veya iddiada bulunan kişinin kaç diplomaya sahip olduğu önemli değildir, bununla ilgili bir kanıt (anekdotsal kanıtlar dışında) açıkça yoktur. Hristiyanlar ve Cumhuriyetçiler arasında bile bu kadar bariz yalanların bu kadar ilgi çekmesi gerçekten biraz korkutucu. Hatta Orwell düzeyinde.

Burt: LGBT aktivist örgütlerinin her türlü cinsel yönelimi ve cinsel kimliği değiştirme çabalarını yasaklamaya kararlı olduklarını bilmeleri gerekiyor. Cinsel olarak zorluk çekenlere danışmanlık yapma özgürlüğü devam edecekse, Birlik üyeleri bunun için mücadele etmeli. Kendi halinde olma ve dikkat çekmeme zamanı sona erdi. Karşı taraf, mesleğinizi özel olarak icra etmenize izin vermekten memnun olmayacak. Kendinizi susturmanın cazibesine kapılmayın. Profesyonel danışmanların sahip olduğu bilgiler, eğer halk bunları bilseydi, karşı taraf için yıkıcı olurdu. Birliğin ve temsil ettiği şeyin Amerikan Sivil Özgürlükler Birliği kadar iyi bilinmesi gerekiyor. Tıpkı onlar gibi, meydana kendinizden emin durmanız gerekiyor. Eşcinsellik ve toplumsal cinsiyet kimliği hakkındaki kamuoyu tartışmalarına girmenin bir yolunu bulmanızı istiyoruz. Basının hangi kuruluşa ait olduğunuz ve kuruluştan birinin onlarla konuşmaya istekli olduğunu bilmesi gerekiyor.

* Terapötik Seçim ve Bilimsel Bütünlük Birliği (*Alliance for Therapeutic Choice and Scientific Integrity*) (ç.n.)

“Onarım terapisi” denilen şeyi yasaklamak isteyenler için son aşama olarak ne görüyorsunuz?

Sprigg: İlginç olan şey, cinsel oryantasyonu değiştirmeye yönelik çabalar (CODYÇ; *Sexual orientation change efforts*; SOCE) veya Terapide Cinsel Çekim Akışkanlığının Keşfi (*Sexual Attraction Fluidity Exploration in Therapy*; SAFE-T) yöntemlerinin LGBT kimliğini benimsemiş insanlar üzerinde hiçbir etkisinin olmamasıdır, çünkü bu yöntemler onlara *yönelik* değil! Bu yasakların aslında terapiyle değil ideolojiyle ilgili olduğuna beni ikna eden de aslında bu. Gerçek sorun, insanların bu terapiden zarar görmesi değildir (çünkü zarar görmezler). Sorun terapinin başarılı olmaması da değil. LGBT aktivistlerinin daha çok başarılı olmayacaklarından endişe duyduklarını düşünüyorum! Onları endişelendiren şey, “eşcinsel” olmayı herhangi bir şekilde hoş karşılamayan bireylerin (terapistler, danışanlar veya sıradan vatandaşların) toplumda var olmasıdır. Ortadan kaldırmak istedikleri şey, eşcinselliğin herhangi bir yönünün (çekim, davranış veya kimlik) herhangi bir kişi tarafından hoş karşılanmayan bir durum olabileceği inancıdır.

Burt: CODYÇ ve cinsel kimliği değiştirmeye yönelik çabalar (*Gender Identity Change Efforts*; GOCE) gibi terapi türlerini yasaklamak son aşama değil. Sonuçta LGBT aktivistleri, toplumun cinsel davranış ve toplumsal cinsiyet kimliği hakkında var olan inançlarını değiştirmek istiyorlar. Transseksüellik ve romantik eşcinsel ilişkileri hakkındaki tüm olumsuz damgalamaları kaldırmaya çalışıyorlar. LGBT aktivistleri ve devlete ait kendini LGBT olarak tanımlayan meclis üyeleri, insanları kendileri gibi inanmaya ikna etmeye çalışmaktan vazgeçtiler. Artık iş ciddiye bindi ve şimdi insanları cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet konusundaki görüşlerini onaylamaya zorlamak veya manipüle etmek için hükümetin gücünü kullanmaya isteklidir. Eğer bu işe yaramazsa, kendi görüşlerine alenen aykırı olan herhangi bir görüşü savunulmasını çok zor hale getireceklerdir. Eşcinselliği onaylamayan ebeveynleri, danışmanları ya da papazları istismarcı olarak damgalayacak kadar ileri gideceklerini düşünüyorum.

Lisanslı psikolojik danışmanlar bu değişimin önünde durmaktadırlar. Bu eğitimli profesyoneller, cinsel yönelimin doğuştan gelmediğini ve motivasyonlu danışanların bunu değiştirebileceğini söyleyen bir bakış açısına güvenilirlik sağlarlar. Bu aktivistleri, görüşlerini başkalarına empoze etme çabasının işe yaramayacağına bir şekilde ikna etmeliyiz. Ne yazık ki, şimdiye kadar, stratejileri iyi işliyor. Bizim, insanları bu taktiklerin herkesin özgürlüğünü tehdit ettiğine ikna etmemiz gerekiyor.

2015'te Washington Eyaleti meclis üyelerinin, cinsel yönelimi değiştirmek için uygulanan istismar edici caydırma tekniklerini yasaklayan, ancak terapistlerin konuşmalarını ve danışanın hedeflerini koruyan bir değişikliğin önerildiği bir terapi yasağı tasarısını nasıl başarılı bir şekilde engelledikleriyle ilgili bir yazı okudum. O zamandan beri ben ve Birlik'teki diğerleri, terapi yasaklarına karşı çıkanların, bizi destekleyen politikacıları hiçbir şey kaybetmeden koruma sağlayan bu yaklaşımı da kullanmaları gerektiğini savunduk, çünkü yasakla ilgili bu tasarıları haklı çıkarmak için genel olarak bahsedilen caydırıcı uygulamaların hiçbirisi profesyonel psikoloji alanında on yıllardır kullanılmamıştır. Utah Üniversitesi hukuk profesörü ve Eşit Utah (*Equality Utah*) kuruluşunun terapi yasağı konusundaki temsilcisi olan Clifford Rosky, geçtiğimiz baharda Utah'ta terapi yasağıyla ilgili bir tasarıyı engelleyen yasak karşıtlarının gösterdiği benzer bir çabanın ardından bu durumu kabul etti. Bu yaklaşımın geleneksel aile grupları, dini özgürlük hukukuyla ilgili gruplar ve destekleyici politikacıların radarına girmesi neden bu kadar uzun sürdü? Sizce bu yaklaşım oyunu değiştirecek mi, yoksa en azından bu tasarılarla ilgili tartışmaları değiştirmemize yardımcı olacak mı?

Sprigg: Böyle bir yaklaşımı kullanmadaki isteksizliğin bir nedeni de bunun gerekli olmamasıdır. Aslında olması gereken, meclis üyelerinin terapist ve danışan arasındaki terapötik ilişkiye müdahale etmek için yasaları dikkate bile almamaları veya var olmayan şeyleri yasadışı hale getirmek için çeşitli yasalar çıkararak zamanlarını boşa harcamamalarıdır. Ve bu durum bir dereceye

kadar, cinsel yönelim değıştirme çabalarının zararlı olabileceğı durumunu kabul eder.

Ancak, daha kapsamlı bir terapi yasağını yenmenin en etkili yolu buysa, bu yaklaşımı kullanmakta bir sakınca görmüyorum. Bazen iddia edilen en kötü korku hikayelerini etkisiz hale getirmek faydalı olur.

Burt: Ben bu stratejiyi seviyorum çünkü tüm değışim çabalarının aynı olduğı yalanını ortaya koyuyor. LGBT aktivistleri, bizden çok az eleştiri alarak, korku dolu danışmanlık hikayelerini tanıtmada çok etkili oldular. Bu toplumsal tartışmada biz neredeyiz? Onarım terapisi yasaklarıyla ilgili hikayelerde Birlik üyelerinden kaç kez bahsediliyor? Onların hikayelerini kendi hikayelerimizle savaştırmalıyız. Biz de söylemlerimizi yaymak için en az onlar kadar saldırgan olmalıyız. Sorun sadece medyanın söylemlerimize karşı olması değil; medyanın genellikle yalnızca bir söylemi duyuyor olmasıdır. Bu konularla ilgili her habere ifadelerini gönderip uzmanlıklarını sunan bizim tarafımızdaki hırslı profesyoneller neredeler? Bizim tarafımızın basını olması gerektiğı gibi meşgul etmediğini düşünüyorum. Birlik'in bunu aşmanın bir yolunu bulması gerekiyor.

Sorunun bir kısmı da benim gibi medyayı kullanarak konuşmak isteyen ve söylemlerini kamuoyunun farkına vartırmak isteyen kimsenin olmaması. Özellikle kendimi kastetmiyorum. Yani işi olan birisi bu tartışmaya girerek tehdit altında olmaz. LGBT aktivistleri tarafından finansal olarak cezalandırılamam, çünkü ben benzer düşünen insanlardan gelen bağış paralarıyla destekleniyorum. Ayakta tutması gereken işleri olan benden çok daha savunmasız birçok profesyonel psikolojik danışman tanıyorum. Aktivistler danışanlarınızın peşine düşebilirler. Lisansınızın peşine düşebilirler. Kariyerinizi mahvedecek şekilde kişisel itibarınızın peşinden bile gidebilirler. Bunların hiçbirisi benim başıma gelemmez, bu yüzden beni susturmak çok daha zor.

Bu yüzden yasa koymayla ilgili bu strateji iyi olsa da halkı sizin tarafınızda olmaya ikna etmek için kullanılan aynı strateji ile bir-

leştirilmelidir. Bir politikacı, halk ona tamamen karşıyken doğru olanı yapmaktaki zorluk çeker.

Reşit olmayanlara ve yetişkinlere uygulanan değişime yönelik tedavileri yasaklamak adına ulusal olarak planlanan çabaların muhtemel sonucunun ne olacağını görüyorsunuz?

Sprigg: Cinsel yönelim değiştirme terapisine karşı yapılan kampanyanın neye evrildiğini zaten gördük, bunlar önce çocukları korumak için (özellikle şiddetten) olduğu iddia edilen tasarılarla başladı, daha sonra “dolandırıcılığı” önleme çabalarına dönüştü (JONAH davasında ve Kaliforniya’nın başarısız olan AB 2943 tasarısında) ve bu kampanya, devam ettiği taktirde, çocuklara veya yetişkinlere, ücretli veya ücretsiz şekilde, dini veya dini olmayan yollarla, bu tür terapilerin doğrudan yasaklanmasının çabalanmasıyla sonuçlanacaktır.

Fakat, yakın zamanda ABD Yüksek Mahkemesi’nin kürtaj karşıtı gebelik merkezlerinin konuşma özgürlüğü haklarını onayladığı bir davada, mahkeme ilk terapi yasaklarını onaylayan alt mahkeme davalarından olumsuz şekilde bahsetti. Bu bana, sonunda şu anki muhafazakâr Yüksek Mahkeme’nin terapi yasaklarını anayasaya aykırı olarak feshedilebileceği yönünde büyük bir umut verdi.

Burt: İleride ne olacağını görmek zor. Değişime yönelik terapilerin yasaklanması planlarının geri tepeceğini umuyor ve bu yönde dua ediyorum. Umarım halk uyanır ve bu yasakların bireylerin kendi değerlerine ve dini inançlarına göre mutluluk peşinde koşması temel hakkını ihlal ettiğini fark eder. Amerikalılar, hükümetin bir kişinin bir danışmandan alabileceği tavsiyenin türünü dikte etme hakkına sahip olduğunu düşündüğü için öfkelenmelidirler. İstedığınız bir danışmanlık hizmetini yasaklama gücüne sahip bir hükümetin, zararlı olduğunu düşündüğü diğer fikirler veya ifade edilen görüşler de dahil olmak üzere hemen hemen her şeyi yasaklayabileceğini anlamaları gerekiyor.

Ayrıca umarım ki Yüksek Mahkeme, psikolojik danışmanların herkesle aynı konuşma özgürlüğüne sahip olduklarını vurgula-

arak bu yasakları dizginler ve hiçbir hükümet yetkilisi sırf bu sözler bazı insanları kötü hissettiriyor diye profesyonel konuşmaları sansürlemez.

Sizinki gibi kamu çalışmalarında bulunan insanlar nasıl davranmalılar? Bu konuda ne gibi dersler çıkardınız?

Springg: LGBT hareketinin sosyo-politik hedeflerine karşı çıkanlarımız rutin olarak “nefret uyandıran” kişiler olarak etiketlendiğinden, bu kalıba uymamak için elimizden gelen herşeyi yapmak bizim için önemlidir. Eşcinsel çekimi olan bireyler için en iyisini istediğimizi vurgulamalıyız. Anlaşmazlık bunun nasıl ortaya konulacağı üzerine oluyor. Ben her zaman çekim, davranış ve kimlik arasındaki ayrımı vurguluyorum. İnsanların çekimlerini “seçmediklerini” ve bizim onaylamadığımız şeyin “bireyler” değil, eşcinsel cinsel davranışlar olduğunu kabul etmek önemlidir. Diğer bazı tavsiyeler ise şöyle: Anlaşmazlığın olduğu konuya bağlı kalın ve mizah veya alaydan kaçının, bunlar genelde etkili olmuyorlar.

Burt: Ben hala daha nasıl en iyi şekilde davranmam gerektiğini öğreniyorum. Sadece üç yıl boyunca halka yaptığı hizmetle dünya üzerinde nasıl bir etkisi olduğunu bilerek İsa’yı örnek almaya çalışıyorum. Bu dereceye ulaşmak için yine de önümde uzun bir yol olduğunu biliyorum, ancak diğerlerine kamuoyu önünde çalışırken uygulamalarını tavsiye edeceğim bazı ilke ve uygulamalar şunlardır: İletişiminizde açık olun. İnsanların sizin neye inandığınızı tahmin etmelerine izin vermeyin. Ya kendinize güvenerek konuşun ya da hiç konuşmayın. Yalnız olmanız gözünüzü korkutmasın. Geçmişte çoğunluğun küçümsediği fikirleri savunan kahramanlara bakın. Uzun vadeli bir bakış açısına sahip olun. Gerçek değişim zaman alır. Gerçeği sevgiyle söyleyin ama mutlaka gerçeği söyleyin. Rakiplerinizin sorularını ve eleştirilerini ele alın. Yanılmaya açık olun ve yanlış konuşulan gerçekleri düzeltin. Halkı kendi tarafınıza çekmek için asla yalan söylemeyin veya durumu abartmayın. Tanrı’ya size karşı gelenlere merhamet göstermesi için dua edin. Ben, kısacası, Elçi Pavlus’un İncil’in

Romalılar bölümü 12: 9-21'de tasvir ettiği gerçek bir Hristiyanın karakterlerine uymaya çalışıyorum.

Birlikteki terapistler ve çalışma arkadaşları çalışmalarınızı en iyi şekilde desteklemek için neler yapabilir?

Sprigg: Doğruyu söyleyin. Eleştirmenlerin sizi susturmasına izin vermeyin. Ve insanları bilimsel gerçekler ve terapide neler olduğuna dair gerçekler hakkında eğitmeye devam edin. Benim için eşcinsel cinselliğinin gerçekleri hakkında en güvenilir bilgi kaynağı, birliğin üyeleri ve konferansları olmuştur.

Burt: Seçilmiş yetkilileri, medyayı ve kanaat önderlerini cinsel yönelim ve cinsel kimliği değiştirme çabalarıyla ilgili gerçekler hakkında eğitin. Fikirlerinizi kamuoyunun farkına vardırmanın yaratıcı yollarını bulun. Kuruluşunuzdan yanıt almadan, değişime yönelik danışmanlık hizmetleriyle - ilgili kötü fikirlerin veya yanlış bilgilerin herhangi bir yerde yayılmasına izin vermeyin. “Onarım terapisi” hakkında önyargılı bir haber yazan her muhabire ulaşın ve onların editörleriyle de konuşun. Amansız olun. Tarafınıza sempati duyanları eğitin, böylece fikirlerinizi ve hizmet verdiğiniz danışanları savunabilecek özgüvene sahip olsunlar. Derhal, kuruluşunuz için TV, radyo ve gazete röportajları yapmaya hazır olan harika sözcüler bulun ve Sacramento'daki tasarımlara karşı tanıklık etmeye hazır olun. Toplumsal cinsiyet kimliğinin tehlikeleri ve ilkokul çocukları için açık cinsel eğitim dersleri hakkında halkı uyarmak adına okul yönetim kurulu toplantılarında konuşmaya istekli olun. Topluluğumuzun bu konularda profesyonellerden her zamankinden daha fazla haber alması gerekiyor.

Şu anda, halk, profesyonel lisanslı psikolojik danışmanların ve psikologların hepsinin toplumsal cinsiyet ve cinsel yönelim konusundaki LGBT görüşüne katıldığı izlenimine sahiptir. Eğer kuruluşunuz çalışmamı desteklemek istiyorsa, lütfen bu algıyı değiştirmeme yardımcı olun.